

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
[Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη]
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

INSTITUTE OF MODERN GREEK STUDIES
[Manolis Triandaphyllidis Foundation]
ARISTOTLE UNIVERSITY OF THESSALONIKI

Πραγματολογικά Μόρια
στην Προφορική Επικοινωνία

Pragmatic Particles
in (Greek) Talk-in-interaction

ΔΙΗΜΕΡΙΔΑ
24–25 Ιουνίου 2019

Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών Α.Π.Θ.
Αγίου Δημητρίου 159Α, Θεσσαλονίκη

SYMPOSIUM
June 24–25, 2019

Teloglion Foundation of Art, A.U.Th.
Agiou Dimitriou 159A, Thessaloniki

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Θ.-Σ. Παυλίδου
Χρ. Τζιτζιλής
Γ. Παπαναστασίου

ORGANIZING COMMITTEE

Th.-S. Pavlidou
Chr. Tzitzilis
G. Papanastassiou

ΔΕΥΤΕΡΑ / **MONDAY** 24.6.2019

10:30–11:30 **ΕΓΓΡΑΦΕΣ / REGISTRATION**

11:30–12:00 **ΕΝΑΡΞΗ / OPENING**

Πρόεδρος / Chair: Θ.-Σ. ΠΑΥΛΙΔΟΥ / Th.-S. PAVLIDOU

12:00–13:00 **J. HERITAGE (Keynote speaker)**

The history of *oh*:

Clues in contemporary conversational usage

to past processes of grammaticalization

J. HERITAGE (Προσκεκλημένος ομιλητής)

Η ιστορία του *oh*:

Ενδείξεις προγενέστερων διαδικασιών γραμματικοποίησης
στη σύγχρονη συνομιλική χρήση

Πρόεδρος / Chair: Y. MASCHLER

13:00–13:30 **M. ΜΑΚΡΗ-ΤΣΙΛΙΠΑΚΟΥ**

Αποδοκιμασία και (απο)στοίχιση: Η περίπτωση του *καλέ*

M. MAKRI-TSILIPAKOU

Disaffiliative (dis)alignment: The case of Greek *καλέ*

13:30–14:00 **G. BOLDEN**

Finding the right words:

The Russian particle *nu* in self-repair

G. BOLDEN

Εντοπίζοντας τις κατάλληλες λέξεις:
Το ρωσικό μόριο *nu* στην αυτοδιόρθωση

14:00–16:00 **ΜΕΣΗΜΕΡΙΑΝΟ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ / LUNCH BREAK**

Πρόεδρος / **Chair:** Χρ. ΤΖΙΤΖΙΛΗΣ / **Chr. TZITZILIS**

16:00–16:30 **Γ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ & Μ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ**

Οι δείκτες της κυπριακής διαλέκτου *τάχα* και *ιμίσι*
ως πραγματολογικά μόρια

G. EFSTATHIOU & M. CHARALAMBOUS

Cypriot Greek markers *taha* and *imishi*
as pragmatic particles

16:30–17:00 **Μ. ΒΡΑΧΙΟΝΙΔΟΥ**

Ντε, για, ντεμέκ, νε... νε..., εμ... εμ...: Τουρκικά δάνεια
ως πραγματολογικοί δείκτες στη νέα ελληνική και στις διαλέκτους

M. VRACHIONIDOU

De, ya, demek, ne... ne..., hem... hem...: Turkish loans
as pragmatic markers in standard and dialectic Modern Greek language

17:00–17:30 **A. LAZAROVA**

Revisiting the case of *de* in contrastive perspective:
Modern Greek ντε vs. Bulgarian *де*

A. LAZAROVA

Επανεξετάζοντας το μόριο *de* από αντιπαραθετική σκοπιά:
Το νεοελληνικό μόριο ντε και το βουλγαρικό *де*

17:30–18:00 **Μ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΙΔΟΥ**

Το πραγματολογικό μόριο *α* στον λόγο των νηπιαγωγών

M. CHRISTODOULIDOU

The pragmatic marker *ah* in kindergarten classroom interaction

18:00–18:30 **ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ / COFFEE BREAK**

Πρόεδρος / **Chair:** G. RAYMOND

18:30–19:00 **A. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ, Α. ΜΠΑΛΑΝΤΑΝΗ, Ι. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ,
Μ. ΜΠΟΥΤΖΑΡΕΛΟΥ & Μ. ΜΑΡΤΙΚΑ**

Το μόριο *ωραία* ως μετάβαση μεταξύ τμημάτων δραστηριότητας στη
διεπίδραση σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα

A. VASILOPOULOU, A. BALANTANI, I. PAPAGEORGIOU,

M. BOUTZARELOU & M. MARTIKA

The particle *orea* as a transition between activity segments
in educational interaction

ΔΕΥΤΕΡΑ / **MONDAY** 24.6.2019

19:00–19:30

A. ΜΠΑΛΑΝΤΑΝΗ

Ναι: Είναι απλά ένα μόριο συμφωνίας;

A. BALANTANI

Greek *ne*: Is it merely an agreement token?

19:30–20:00

Θ.-Σ. ΠΑΥΛΙΔΟΥ

Γύρω από το *κατάλαβα*:

Η συνεμφάνισή του με άλλα αποκριτικά μόρια

Th.-S. PAVLIDOU

On and around *katalava* ('I understood'):

Its co-occurrence with other response tokens

20:00–20:30

Λ. ΓΙΑΛΑΜΠΟΥΚΗ

Τα αποκριτικά μόρια ως μηχανισμός υπεκφυγής:

Προκαταρκτικές παρατηρήσεις από πολιτικές συνεντεύξεις

L. GIALABOUKI

Response tokens in the service of sidestepping questions:

Some preliminary observations from Greek TV political interviews

Πρόεδρος / Chair: G. BOLDEN

10:00–10:30 **E. BORISOVA**
Semantics of modal particles (the case of Russian)

E. BORISOVA

Η σημασιολογία των τροπικών μορίων (η περίπτωση της ρωσικής)

10:30–11:00 **E. ΚΟΥΤΟΥΠΗ-ΚΗΤΗ & Ε. Δ. ΚΗΤΗΣ**
Τα συνδετικά ως δομές

E. KOUTOUPH-KITIS & E. D. KITIS
Connectives as constructions

11:00–11:30 **A. SCHIRM**
The functions of discourse markers
in different text types

A. SCHIRM

Οι λειτουργίες των δεικτών οργάνωσης του λόγου
σε διαφορετικά κειμενικά είδη

11:30–12:00 **K. KANAKHS & Γ. ΚΟΤΖΟΓΛΟΥ**
Το *και* ως συνομιλιακός δείκτης υπόταξης

C. CANAKIS & G. KOTZOGLU
Ke as a subordinating discourse particle

12:00–12:30 **ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ / COFFEE BREAK**

Πρόεδρος / Chair: Θ.-Σ. ΠΑΥΛΙΔΟΥ

12:30–13:00 **A. HEPBURN, G. BOLDEN & J. MANDELBAUM**
Why do Americans think British people are smart?
The distinctive uses of *right* in British and American English

A. HEPBURN, G. BOLDEN & J. MANDELBAUM

Γιατί οι Αμερικανοί/ίδες θεωρούν τους/τις Βρετανούς/ίδες έξυπνους/ες;
Οι διαφορετικές χρήσεις του *right* στη βρετανική και αμερικανική αγγλική

13:00–13:30 **Γ. ΚΟΥΣΙΟΣ**
Μορφές και λειτουργίες ελληνικών απαντητικών μορίων σε καθημερινές
συνομιλίες μεταξύ δίγλωσσων ομιλητών/τριών ελληνικών-γερμανικών

G. COUSSIOS

Forms and functions of Greek response particles in everyday
conversations between Greek-German bilingual speakers

13:30–14:00

P. ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΥ

Τα πραγματολογικά μόρια στην πρόσληψη των συνομιλικών αφηγήσεων:
Η περίπτωση του εναρκτήριου *a*

R. KARACHALIOU

Pragmatic particles in the reception of Greek narratives:
The case of turn-initial *ah*

14:00–16:00

ΜΕΣΗΜΕΡΙΑΝΟ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ / LUNCH BREAK

Πρόεδρος / Chair: K. ΚΑΝΑΚΗΣ / C. CANAKIS

16:00–16:30

A. ΑΛΒΑΝΟΥΔΗ

Οι λειτουργίες του μορίου *μπα* από τη σκοπιά της Ανάλυσης Συνομιλίας

A. ALVANOUDI

The functions of the Greek particle *ba*: A conversation analytic perspective

16:30–17:00

Σ. ΚΑΤΣΙΒΕΛΗ

Το πραγματολογικό μόριο *μπα* σε αρχική θέση συνεισφοράς:
Η διαπραγμάτευση του ‘αναμενόμενου’ στην προφορική διεπίδραση

S. KATSIVELI

Turn-initial *ba* in Greek:
Negotiating levels of expectedness in talk-in-interaction

17:00–17:30

M. ΜΠΑΡΟΥΝΗ

Ούτε καν! Ερμηνεία και χρήση στην προφορική επικοινωνία

M. BAROUNI

Oute kan! Interpretation and use in oral speech

17:30–18:00

L. SHOR & A. INBAR

From negation to intensification:
The negative particle *ejn* ‘there is/are not’ in spoken Hebrew

L. SHOR & A. INBAR

Από την άρνηση στην επίταση:
Το αρνητικό μόριο *ejn* ‘δεν υπάρχει/υπάρχουν’ στην προφορική εβραϊκή

18:00–18:30

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ / COFFEE BREAK

Πρόεδρος / **Chair:** Γ. ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ / **G. PAPANASTASSIOU**

18:30–19:00 **Y. BEN MOSHE & Y. MASCHLER**
Hebrew non-lexical vocalizations as discourse markers

Y. BEN MOSHE & Y. MASCHLER
Μη λεξικά στοιχεία της εβραϊκής ως δείκτες οργάνωσης του λόγου

19:00–19:30 **Θ.-Σ. ΠΑΥΛΙΔΟΥ, Λ. ΓΙΑΛΑΜΠΟΥΚΗ, Α. ΑΛΒΑΝΟΥΔΗ & Χ. ΑΝΑΝΙΑΔΗΣ**
‘Ελάχιστες αντιδράσεις’:
Η περίπτωση των *μ* και *μμ* σε καθημερινές συνομιλίες

Th.-S. PAVLIDOU, L. GIALABOUKI, A. ALVANOUDI & Ch. ANANIADIS
‘Minimal responses’:
The case of *m* and *m(h)m* in everyday conversations

19:30–20:00 **G. RAYMOND**
Registering and resisting changing states:
Epistemic subordination, change of state tokens,
and the maintenance of a known-in-common stock of knowledge

G. RAYMOND
Καταγράφοντας και αποκρούοντας μεταβαλλόμενες καταστάσεις:
Επιστημική υπόταξη, δείκτες αλλαγής κατάστασης
και η διατήρηση ενός κοινού αποθέματος γνώσης

20:00–20:30 **ΛΗΞΗ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ / CLOSING**

John HERITAGE

University of California at Los Angeles | heritage@soc.ucla.edu

**The history of *oh*:
Clues in contemporary conversational usage
to past processes of grammaticalization**

Focusing on the discourse particle *oh*, this paper examines contemporary patterns of conversational usage as a source of clues to past grammaticalization processes. In the case of *oh*, movement from the vocative particle to a contemporary role indexing a 'change of (subjective) state' involves a dramatic process of subjectivization (Traugott 1989, 1995). This paper argues that present, and relatively prominent, commonplace usages of the particle give important clues as to the likely pragmatic 'inflection points' through which it became launched on the subjectivization pathway.

This paper will focus on the distinctive sequential positions that the particle can occupy, using these as leverage to entertain past processes of change. The fundamental method is conversation analytic (Sidnell & Stivers 2013), with a particular focus on the relationship between turn design and sequence organization.

John HERITAGE

University of California at Los Angeles | heritage@soc.ucla.edu

**Η ιστορία του *oh*:
Ενδείξεις προγενέστερων διαδικασιών γραμματικοποίησης
στη σύγχρονη συνομιλική χρήση**

Εστιάζοντας στο πραγματολογικό μόριο *oh*, η ανακοίνωση εξετάζει τα συγχρονικά σχήματα συνομιλικής χρήσης ως πηγή ενδείξεων για προγενέστερες διεργασίες γραμματικοποίησης. Στην περίπτωση του *oh*, η μετακίνηση από κλητικό μόριο σε έναν σύγχρονο ρόλο, που παραπέμπει σε 'αλλαγή της (υποκειμενικής) κατάστασης', συνεπάγεται μια δραματική διαδικασία υποκειμενικοποίησης (Traugott 1989, 1995). Υποστηρίζεται ότι οι σημερινές, και σχετικά επικρατέστερες, κοινές χρήσεις του *oh* παρέχουν σημαντικά στοιχεία για τα πιθανά πραγματολογικά 'σημεία εκκίνησης' μέσω των οποίων το μόριο τέθηκε σε τροχιά γραμματικοποίησης.

Η ανακοίνωση θα επικεντρωθεί στις διακριτές αλληλουχικές θέσεις που μπορεί να καταλάβει το μόριο *oh*, χρησιμοποιώντας τες ως μόχλευση στην εξέταση των διαδικασιών αλλαγής στο παρελθόν. Ως βασική μέθοδος επιλέγεται η Ανάλυση Συνομιλίας (Sidnell & Stivers 2013), με ιδιαίτερη εστίαση στη σχέση σχεδιασμού της συνεισφοράς και οργάνωσης της αλληλουχίας.

References

- Sidnell, J. & T. Stivers. 2013. *Handbook of Conversation Analysis*. Boston: Wiley-Blackwell.
- Traugott, E. C. 1989. On the rise of epistemic meanings in English: An example of subjectification in semantic change. *Language* 65, 31–55.
- . 1995. Subjectification in grammaticalization. In D. Stein & S. Wright (eds), *Subjectivity and Subjectivisation*, 31–54. Cambridge: Cambridge University Press.

ΠΡΟΦΟΡΙΚΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ | ORAL PRESENTATIONS

Οι λειτουργίες του μορίου *μπα* από τη σκοπιά της Ανάλυσης Συνομιλίας

Η ανακοίνωση εξετάζει τις διεπιδραστικές λειτουργίες του μορίου *μπα* στην ελληνική γλώσσα. Το μόριο *μπα* είναι ένα μη λεξικό άκλιτο στοιχείο που εμφανίζεται σε διάφορες βαλκανικές γλώσσες (Τζίτζιλής 2019), μεταξύ των οποίων και η ελληνική. Για τη μελέτη της χρήσης του μορίου *μπα* στον σχεδιασμό συνεισφορών και στην πραγματοποίηση πράξεων αναλύονται δεδομένα από καθημερινές συνομιλίες και τηλεφωνικές συνδιαλέξεις (Corpus Προφορικού Λόγου του ΙΝΣ) από τη σκοπιά της Ανάλυσης Συνομιλίας. Το μόριο *μπα* εμφανίζεται στην αρχή της συνεισφοράς, εκφέρεται ως ξεχωριστή προσωπιακή ενότητα/μονάδα κατασκευής συνεισφοράς και συνήθως εμφανίζεται σε δεύτερη θέση στην αλληλουχία. Προτείνουμε ότι το μόριο *μπα* αποτελεί 'θαυμαστική στρατηγική' ('mirative strategy'· Aikhenvald 2012), που εκφράζει διάφορες 'θαυμαστικές' λειτουργίες σε συγκεκριμένα αλληλουχικά περιβάλλοντα. Ειδικότερα, σε αποκρίσεις σε ανακοίνωση νέου ή σε πληροφόρηση το *μπα* εκφράζει ξαφνική συνειδητοποίηση/έκπληξη και παραλαβή νέας πληροφορίας για τον/την ομιλητή/τρια και λειτουργεί ως στοιχείο αλλαγής της γνωσιακής και συναισθηματικής κατάστασης του/της ομιλητή/τριας, ενώ σε διαφωνίες και απαντήσεις σε ερωτήσεις ολικής άγνοιας το *μπα* εκφράζει αντίθεση στην προσδοκία του/της συνομιλητή/τριας και λειτουργεί ως μόριο άρνησης. Η παρούσα μελέτη συμβάλλει στην κατανόηση των διεπιδραστικών λειτουργιών που φέρουν τα πραγματολογικά μόρια διαγλωσσικά σε μη προτιμώμενες απαντήσεις (π.χ. Hayashi & Hayano 2018, Heritage 2015, Raymond 2003) και στην παραλαβή πληροφορίας (π.χ. Heritage 1984, Golato 2012, Koivisto 2015).

Angeliki ALVANOUDI

Aristotle University of Thessaloniki | alvanoudiag@yahoo.gr

The functions of the Greek particle *ba*: A conversation analytic perspective

This study targets the interactional functions of the particle *ba* in Modern Greek. *Ba* is a non-lexical uninflected item found in a number of Balkan languages (Tzitzilis 2019), including Greek. Drawing on audio recordings of informal conversations and telephone calls (Corpus of Spoken Greek, IMGS) as data and on conversation analysis as method, the study examines the use of the particle *ba* as a resource for turn construction and action implementation. *Ba* is a pre-positioned particle that is commonly delivered as a separate prosodic unit that builds a TCU on its own, and is routinely used in second position to deliver responsive actions. It is suggested that *ba* is a 'mirative strategy' (Aikhenvald 2012) that covers a range of mirative meanings in specific sequential contexts. In responses to news and informings *ba* conveys sudden realization/surprise of the speaker and new information to the speaker and is

used as a cognitive and emotional change-of-state token, whereas in disagreements and polar answers *ba* expresses counterexpectation to the addressee and is used as a negative token. The study furthers our understanding of the interactional work that can be done with particles cross-linguistically when speakers deliver dispreferred responses (e.g. Hayashi & Hayano 2018, Heritage 2015, Raymond 2003), and responses to news and informings (e.g. Heritage 1984, Golato 2012, Koivisto 2015).

References

- Aikhenvald, A. Y. 2012. The essence of mirativity. *Linguistic Typology* 16: 435–85.
- Hayashi, M. & K. Hayano. 2018. A-prefaced responses to inquiry in Japanese. In J. Heritage & M.-L. Sorjonen (eds), *Between Turn and Sequence: Turn-Initial Particles across Languages*, 191–224. Amsterdam: John Benjamins.
- Heritage, J. 1984. A change-of-state token and aspects of its sequential placement. In J. Heritage & J. M. Atkinson (eds), *Structures of Social Action: Studies in Conversation Analysis*, 299–345. Cambridge: Cambridge University Press.
- . 2015. Well-prefaced turns in English conversation: A conversation analytic perspective. *Journal of Pragmatics* 88: 88–104.
- Golato, A. 2012. German *oh*: Marking an emotional change of state. *Research on Language and Social Interaction* 45(3): 245–68.
- Koivisto, A. 2015. Dealing with ambiguities in informings: Finnish *aijaa* as a ‘neutral’ news receipt. *Research on Language and Social Interaction* 48(4): 365–87.
- Raymond, G. 2003. Grammar and social organization: Yes/no interrogatives and the structure of responding. *American Sociological Review* 68(6): 939–67.
- Tzitzilis, Ch. Forthcoming in 2019. Balkan and Anatolian Sprachbund. In Ch. Tzitzilis & G. Papanastassiou (eds), *Language Contact in the Balkans and Asia Minor*. Thessaloniki: Institute of Modern Greek Studies.

**Αλεξάνδρα ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΥ¹, Αγγελική ΜΠΑΛΑΝΤΑΝΗ²,
Ιφιγένεια ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ¹, Μαρία ΜΠΟΥΤΖΑΡΕΛΟΥ¹ & Μαρία ΜΑΡΤΙΚΑ³**

¹Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών | avasil@ecd.uoa.gr, ifipapage@yahoo.gr, mboutzarelos@gmail.com

²University of Essex | abalant@essex.ac.uk,

³University of Toronto | maria.martika@mail.utoronto.ca

Το μόριο *ωραία* ως μετάβαση μεταξύ τμημάτων δραστηριότητας στη διεπίδραση σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα

Στην ανακοίνωση εξετάζεται η χρήση του μορίου *ωραία* ως μέσο μετάβασης από το ένα τμήμα της δραστηριότητας στο επόμενο στη γλωσσική διεπίδραση σε μαθησιακά περιβάλλοντα. Προηγούμενες έρευνες σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα έχουν εξετάσει τη θετική αξιολόγηση ως μέρος της τριαδικής δομής Έναρξη–Απόκριση–Αξιολόγηση, δίνοντας ωστόσο, μικρότερη έμφαση στη θέση της αξιολόγησης στην ευρύτερη δομική οργάνωση και στη σύνδεση μεταξύ διαφορετικών τμημάτων της εκπαιδευτικής δραστηριότητας (McHoul 1978, Mehan 1979, Gardner 2013).

Στα δικά μας δεδομένα, το *ωραία* εμφανίζεται στις συνεισφορές των εκπαιδευτικών να σηματοδοτεί την επιτυχή ολοκλήρωση του προηγούμενου τμήματος δραστηριότητας πριν τη μετάβαση στην επόμενη, εκτός από την ξεκάθαρη θετική αξιολόγηση του περιεχομένου των μαθητικών συνεισφορών. Πριν το μεταβατικό *ωραία*, προηγείται η εδραίωση κοινής κατανόησης ή/και η επιβεβαίωση ορθής ακρόασης (π.χ. μέσω αναδιατύπωσης, επανάληψης). Το *ωραία* ακολουθείται, μεταξύ άλλων, από εντολές εκφερόμενες είτε με τη γλωσσική δομή της ερώτησης, είτε με προστακτική ή υποτακτική, είτε με κλήσεις.

Τα δεδομένα μας αποτελούνται από 35 ώρες συνομιλίας σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα (ιδιαίτερα μαθήματα ελληνικής γλώσσας και δημόσια ελληνικά νηπιαγωγεία). Αυτή η ανάλυση αποτελεί μέρος ευρύτερης έρευνας ανάλυσης συνομιλίας για τη χρήση του *ωραία* στη θεσμική και καθημερινή ομιλία και στοχεύει στην επέκταση της διαγλωσσικής έρευνας σε εκπαιδευτικές πρακτικές (Hellermann 2005, Margutti & Drew 2014, Huq & Amir 2015), της διαγλωσσικής μελέτης των μορίων (Heritage & Sorjonen 2018) και των ερευνών για τη χρήση των δεικτών λήψης στα ελληνικά (Christodoulidou 2013).

**Alexandra VASILOPOULOU¹, Angeliki BALANTANI²,
Ifigenia PAPAGEORGIOU¹, Maria BOUTZARELOU¹ & Maria MARTIKA³**

¹National and Kapodistrian University of Athens | avasil@ecd.uoa.gr,
ifipapage@yahoo.gr, mboutzarelos@gmail.com

²University of Essex | abalan@essex.ac.uk,

³University of Toronto | maria.martika@mail.utoronto.ca

The particle *orea* as a transition between activity segments in educational interaction

This presentation focuses on the usage of *orea* as a means of transition from one activity segment to the next in educational interaction. Previous research in educational settings has examined positive evaluation in the triadic structure of Initiation–Response–Evaluation. However, the position of positive evaluation in the overall structural organization and the interconnection between different activity segments has not received adequate attention (McHoul 1978, Mehan 1979, Gardner 2013).

In our data, *orea* appears in teachers' turns to mark the successful completion of the previous activity segment before moving to the next as well as positively evaluating the content of students' turns. Transitional *orea* is preceded by the establishment of common ground and confirmation of accurate hearing (e.g. through reformulation and repetition). Among other things, *orea* is followed by directives in the interrogative, imperative or subjunctive form or by summons.

Our data consist of 35 hours of interaction in educational settings (private language sessions of Modern Greek and interaction during circle time in Greek kindergarten

schools). This analysis constitutes a part of a broader conversation analytic research on the usage of *orea* in institutional and everyday interaction. It aims at expanding the cross-linguistic research on educational practices (Hellermann 2005, Margutti & Drew 2014, Huq & Amir 2015), particles (Heritage & Sorjonen 2018) and Greek receipt tokens (Christodoulidou 2013).

References

- Christodoulidou, M. 2013. The meaning of discourse markers in classroom interaction. In *Major Trends in Theoretical and Applied Linguistics: Selected Papers from the 20th International Symposium on Theoretical and Applied Linguistics*, 2nd vol., 11–26. London: De Gruyter.
- Gardner, R. 2013. Conversation analysis in the classroom. In J. Sidnell & T. Stivers (eds), *The Handbook of Conversation Analysis*, 593–611. Malden, Mass.: Wiley-Blackwell.
- Hellermann, J. 2005. Syntactic and prosodic practices for cohesion in series of three-part sequences in classroom talk. *Research on Language & Social Interaction* 38(1): 105–30.
- Heritage, J. & M. L. Sorjonen. 2018. *Between Turn and Sequence: Turn-initial Particles across Languages*. Amsterdam & Philadelphia: John Benjamins.
- Huq, R. & A. Amir. 2015. When the tokens talk: IRF and the position of acknowledgement tokens in teacher-student talk-in-interaction. *Novitas-ROYAL* 9(1): 60–76.
- Margutti, P. & P. Drew. 2014. Positive evaluation of student answers in classroom instruction. *Language and Education* 28: 436–58.
- McHoul, A. 1978. The organization of turns at formal talk in the classroom. *Language in Society* 7: 183–213.
- Mehan, H. 1979. *Learning Lessons: Social Organization in the Classroom*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press.

Yotam M. BEN MOSHE & Yael MASCHLER

University of Haifa | yotam.ben-moshe@mail.huji.ac.il, maschler@research.haifa.ac.il

Hebrew non-lexical vocalizations as discourse markers

From the outset, the term *discourse markers* denoted a wide category. Schiffrin (1987) describes it as a set of linguistic expressions from word classes as varied as conjunctions (e.g., *and*, *but*, *or*), interjections (*oh*), adverbs (*now*, *then*) and lexicalized phrases (*y’know*, *I mean*). In this talk we describe a discourse marker that is not generally viewed as belonging to *any* word class, or even considered a linguistic expression: the dental/alveolar click in Hebrew.

Using the empirical methodology of Interactional Linguistics (Couper-Kuhlen & Selting 2017), we analyze the clicks in naturalistic audio and video recordings from the Haifa Multimodal Corpus of Spoken Hebrew (Maschler et al. 2018). Recent research in other languages has shown that clicks carry a wide range of roles in conversation, from the marginally-linguistic byproducts of ‘gearing up to speak’ (Ogden 2013) to more

clearly linguistic and interactional functions such as stance-taking (Ogden 2013), ‘new sequence indexing’ (Wright 2011), word searches (Wright 2005), ‘no’ and ‘yes’ (Grenoble et al. 2015). We demonstrate that Hebrew clicks are employed for these, as well as two previously undescribed functions. First, Hebrew clicks may function as repair initiators in self/other-initiated self/other repair (Schegloff, Jefferson & Sacks 1977). Second, Hebrew clicks may be used to preface disaligned turns, as in the following conversation between three young women:

212	Naama	<i>gam ?oti šixnat,</i>
you’ve convinced me too,
213		<i>lehoci ?otax.</i>
to send you [on the trip].
214	Natalie	tsk
215		<i>?ani ?omeret ?et ze,</i>
I say it,
216		<i>kol kax bebitaxon ?acmi,</i>
with such self-confidence,
217	Maggie	@
218	Natalie	..šeze
..that it
219		..ze-- šeker,
..it’s a lie,
220		..ken?,
..yeah?,

Natalie has been telling her friends about an interview she passed thanks to being so “good at bullshitting.” Naama compliments her for being genuinely convincing (212–13). Natalie responds that the secret is her confident delivery (215–16); but the prefacing click (214) marks her upcoming turn as *disaligned*, indicating that this isn’t intended as bragging but as self-deprecating *rejection* of the compliment. Indeed, she subsequently clarifies that her confidence is fake (218–20), making her undeserving of success.

We argue that these two, as well as several other uses of Hebrew clicks, qualify as prototypical discourse markers, since they function metalingually and meet also the structural requirement in Maschler’s (2009: 17) definition of discourse markers. This status attests such clicks’ high level of integration in the grammar. Their presence alongside nearly-automatic clicks indicating ‘gearing up to speak’ enables us to describe Hebrew clicks ranging from the truly paralinguistic to the truly grammatical, and to hypothesize the paths of grammaticization connecting them.

Clicks as discourse markers push the envelope in several ways. They lie outside of Hebrew phonology, despite their having linguistic functions; as voiceless sounds they have no prosodic features, demonstrating that these are not criterial for discourse-markerhood (cf. Brinton 2017: 4–5); and, as opposed to previously described paths of grammaticization (Brinton 2017: 13–26), they seem to have developed from an extra-linguistic source. All of these features confirm that speakers have no trouble seeking communicative resources outside the regularities of grammar, demonstrating that our conception of grammar must be widened if we are to grasp the incredibly creative human capacity to construct and negotiate meaning.

Yotam M. BEN MOSHE & Yael MASCHLER

University of Haifa | yotam.ben-moshe@mail.huji.ac.il, maschler@research.haifa.ac.il

Μη λεξικά στοιχεία της εβραϊκής ως δείκτες οργάνωσης του λόγου

Εξαρχής ο όρος *δείκτες οργάνωσης του λόγου* αναφερόταν σε μια ευρεία κατηγορία. Η Schiffrin (1987) την περιγράφει ως ένα σύνολο γλωσσικών εκφράσεων από κατηγορίες λέξεων τόσο ποικίλες όσο οι σύνδεσμοι (π.χ. *and, but, or*), τα επιφωνήματα (*oh*), τα επιρρήματα (*now, then*) και οι λεξικοποιημένες φράσεις (*y'know, I mean*). Σε αυτή την ανακοίνωση περιγράφουμε έναν δείκτη οργάνωσης του λόγου που γενικά θεωρείται ότι δεν εμπίπτει σε καμία λεξική κατηγορία ή δεν θεωρείται καν γλωσσική έκφραση: το οδοντοφατνιακό κλικ της εβραϊκής.

Χρησιμοποιώντας την εμπειρική μεθοδολογία της Διεπιδραστικής Γλωσσολογίας (Couper-Kuhlen & Selting 2017), αναλύουμε τα κλικ που περιέχει το ηχογραφημένο και βιντεοσκοπημένο υλικό του Πολυτροπικού Corpus Προφορικής Εβραϊκής της Χάιφα (Maschler κ.ά. 2018). Πρόσφατη έρευνα σε άλλες γλώσσες έδειξε ότι τα κλικ μπορούν να αναλάβουν μια ευρεία γκάμα ρόλων στη συνομιλία, από τον οριστικό γλωσσικό ρόλο 'προετοιμασία για ομιλία' (Ogden 2013) σε πιο ξεκάθαρα γλωσσικές και διεπιδραστικές λειτουργίες, όπως η έκφραση στάσης (Ogden 2013), 'η δείξη έναρξης νέας αλληλουχίας' (Wright 2011), η αναζήτηση λέξης (Wright 2005), η απάντηση 'όχι' και 'ναι' (Grenoble κ.ά. 2015). Θα δείξουμε ότι τα κλικ της εβραϊκής χρησιμοποιούνται για αυτές, καθώς και για άλλες δύο λειτουργίες που δεν έχουν επισημανθεί μέχρι στιγμής. Πρώτον, μπορούν να σημαδέψουν την έναρξη της διόρθωσης σε αυτοεγειρόμενη ή ετεροεγειρόμενη διόρθωση (Schegloff, Jefferson & Sacks 1977). Δεύτερον, μπορούν να λειτουργήσουν ως προσόριο μη ευθυγραμμισμένων συνεισφορών, όπως στην ακόλουθη συνομιλία μεταξύ τριών νεαρών γυναικών.

212	Naama	<i>gam loti šixnat,</i> με έπεισες κι εμένα,
-----	-------	---

213		<i>lehoci ?otax.</i> να σε στείλω [στο ταξίδι].	
214	Natalie	tsk	
215			<i>?ani ?omeret ?et ze,</i> Το λέω,
216		<i>kol kax bebitaxon ?acmi,</i> με τόση αυτοπεποίθηση,	
217	Maggie	@	
218	Natalie	..šeze ..που αυτό	
219		..ze-- šeker, ..είναι ψέμα,	
220		..ken?, ..vat?,	

Η Νάταλι έλεγε στις φίλες της για μια επαγγελματική συνέντευξη στην οποία πέ-
τυχε χάρη στην ικανότητά της 'να λέει καλά μπούρδες'. Η Νάαμα την επαινεί που
είναι πραγματικά πειστική (αρ. 212–13). Η Νάταλι απαντά πως το μυστικό της εί-
ναι η αυτοπεποίθησή της (αρ. 215–16)· αλλά το κλικ (αρ. 214) σημαδεύει την επό-
μενη συνεισφορά της ως *μη* ευθυγραμμιζόμενη με τα προηγούμενα, δείχνοντας ότι
η πρόθεσή της δεν είναι να καυχηθεί αλλά να *απορρίψει* τη φιλοφρόνηση αυτοκα-
τακρινόμενη. Πράγματι, στη συνέχεια διευκρινίζει ότι η αυτοπεποίθησή της είναι
προσοποιητή (αρ. 218–20), και έτσι δεν της αξίζει η επιτυχία.

Υποστηρίζουμε ότι αυτές οι δύο χρήσεις των εβραϊκών κλικ, καθώς και αρκετές
άλλες, τα καθιστούν πρωτοτυπικούς δείκτες οργάνωσης του λόγου, δεδομένου ότι
λειτουργούν μεταγλωσσικά και πληρούν τον δομικό όρο στον αντίστοιχο ορισμό
της Maschler (2009: 17). Το γεγονός αυτό μαρτυρεί τον υψηλό βαθμό ενσωμάτωσης
των κλικ στη γραμματική. Η παρουσία τους δίπλα στα σχεδόν αυτόματα κλικ που
δείχνουν 'προετοιμασία για ομιλία' μας επιτρέπει να περιγράψουμε το εύρος λει-
τουργιών τους από αληθώς παραγλωσσικά σε αληθώς γραμματικά και να υποθέ-
σουμε τα μονοπάτια της γραμματικοποίησης που τα συνδέουν.

Τα κλικ ως δείκτες οργάνωσης του λόγου επεκτείνουν τη συζήτηση με διάφορους
τρόπους. Βρίσκονται εκτός φωνολογικού συστήματος της εβραϊκής, παρά τις γλωσ-
σικές τους λειτουργίες· ως άηχοι φθόγγοι δεν φέρουν προσωδιακά χαρακτηριστι-
κά, πράγμα που σημαίνει ότι τα τελευταία δεν αποτελούν κριτήριο για να θεωρηθεί
ένα στοιχείο δείκτης οργάνωσης του λόγου (πρβ. Brinton 2017: 13–26)· επιπλέον,
σε αντίθεση με προηγούμενες προσεγγίσεις της γραμματικοποίησης (Brinton 2017:
13–26), φαίνεται πως έχουν προκύψει από μια εξωγλωσσική πηγή. Όλα αυτά συνη-
γορούν υπέρ του ότι οι ομιλητές/τριες δεν έχουν πρόβλημα να αναζητήσουν επι-

κοινωνιακούς πόρους πέρα από τις κανονικότητες της γραμματικής· συνεπώς, η αντίληψή μας για τη γραμματική πρέπει να διευρυνθεί αν θέλουμε να συλλάβουμε την απίστευτα δημιουργική ανθρώπινη ικανότητα να συγκροτεί και να διαπραγματεύεται νόημα.

References

- Brinton, L. J. 2017. *The Evolution of Pragmatic Markers in English: Pathways of Change*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Couper-Kuhlen, E. & M. Selting. 2017. *Interactional Linguistics: Studying Language in Social Interaction*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Grenoble, L. A., M. Martinović & R. Baglini. 2015. Verbal gestures in Wolof. In R. Kramer, E. C. Zsiga & O. Tlale Boyer (eds), *Selected Proceedings of the 44th Annual Conference on African Linguistics*, 110–21. Somerville, Mass.: Cascadia Press.
- Maschler, Y. 2009. *Metalanguage in Interaction: Hebrew Discourse Markers*. Amsterdam: John Benjamins.
- Maschler, Y., H. Polak-Yitzhaki, S. Fishman, C. Miller Shapiro, N. Goretzky, G. Aghion, O. Fofliger, N. Wildner & Y. M. B. Moshe. 2018. The Haifa Multimodal Corpus of Spoken Hebrew.
- Ogden, R. 2013. Clicks and percussives in English conversation. *Journal of the International Phonetic Association* 43(3): 299–320.
- Schegloff, E. A., G. Jefferson & H. Sacks. 1977. The preference for self-correction in the organization of repair in conversation. *Language* 53(2): 361–82.
- Schiffrin, D. 1987. *Discourse Markers*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Wright, M. 2005. Studies of the phonetics-interaction interface: Clicks and interactional structures in English conversation. Ph.D. diss., University of York.
- . 2011. On clicks in English talk-in-interaction. *Journal of the International Phonetic Association* 41(2): 207–29.

Galina BOLDEN

Rutgers University, USA | gbolden@comminfo.rutgers.edu

Finding the right words:

The Russian particle *nu* in self-repair

The Russian (untranslatable) particle *nu* is one of the most common words in colloquial Russian. Deployed in a wide range of contexts, *nu* serves as a general alert that what comes next departs from the expectations set up by the prior talk (Bolden 2016, 2018). This paper explores the deployment of *nu* in self-initiated self-repair, i.e., repair initiated and completed by the speaker of the trouble source talk (Schegloff, Jefferson & Sacks 1977). I show that *nu* is involved in extended repair segments, indicating the speaker's difficulty in finding "just the right words" – that is, in producing the most apposite (e.g., accurate and properly recipient-designed) formulation in a particular context. The paper uses Conversation Analysis to examine a large corpus of Russian-language conversations.

First, *nu* may be part of an extended word search. In the following instance, the search for the name of the location is eventually abandoned in favor of a description:

- 1 MAR My zashli v kakom ta v kakoj ta: uhm (1.0) ah:::
 We visited some uh some uhm (1.0) ah:::
- 2 >**nu** voschem eta takaja< derevushka xudozhnikov/
 NU generally speaking an artists' village

In word searches, the particle *nu* is forward-looking, alerting the recipient that the upcoming repair solution is not quite apt.

Second, *nu* may initiate replacement repair. In the following, the speaker replaces “bought” (line 1) with “buying” (line 3):

- 1 RITA Mishka do:m kupil/
 Misha bought a house
- 2 (.)
- 3 RITA **Nu** pakupa:et/
 NU buying

In replacement repair, *nu* is backward-looking, indicating that the original formulation was not quite accurate.

Third, *nu* may initiate a search for a formulation to replace an inapposite original formulation (operating both backward and forward). For example, Zhenya treats the word “prose” as potentially problematic for her addressee (who is a novice Russian speaker), using *nu* to initiate a search for an alternative:

- 1 ZHE My dazhe znaesh' shto prozu/
 We even memorized y'know what prose
- 2 =**nu** ne stixi a vot (.) tekst/
 NU not poetry but eh (.) texts

Overall, the paper explores an important role that discourse particles may play in managing both repair operations and intersubjectivity in conversation.

Galina BOLDEN

Rutgers University, USA | gbolden@comminfo.rutgers.edu

**Εντοπίζοντας τις κατάλληλες λέξεις:
Το ρωσικό μόριο *nu* στην αυτοδιόρθωση**

Το (μη μεταφράσιμο) μόριο *nu* της ρωσικής είναι μια από τις πιο κοινές λέξεις στον καθημερινό λόγο. Χρησιμοποιείται σε ένα ευρύ φάσμα συμφραστικών πλαισίων και λειτουργεί ως γενική προειδοποίηση ότι αυτό το οποίο θα ακολουθήσει παρεκκλίνει από τις προσδοκίες που ήγειραν προγενέστερες συνεισφορές (Bolden 2016, 2018). Το άρθρο διερευνά τη χρήση του *nu* στην αυτοεγχειρόμενη αυτοδιόρθωση,

δηλαδή σε εκείνη τη μορφή διόρθωσης που εισάγεται και ολοκληρώνεται από το άτομο που εκφέρει το προβληματικό στοιχείο (Schegloff, Jefferson & Sacks 1977). Όπως θα φανεί, το *nu* εμπλέκεται σε εκτενείς διορθώσεις και δείχνει τη δυσκολία του ομιλούντος ατόμου να βρει “ακριβώς τις κατάλληλες λέξεις” – δηλαδή, να παραγάγει την πιο κατάλληλη διατύπωση (π.χ. ακριβή και προσαρμοσμένη στον/στην αποδέκτη/τρια) σε ένα συγκεκριμένο συμφραστικό περιβάλλον. Η ανακοίνωση αξιοποιεί την Ανάλυση Συνομιλίας για να εξετάσει ένα μεγάλο corpus συνομιλιών της ρωσικής.

Καταρχάς, το *nu* μπορεί να αποτελεί μέρος μιας εκτεταμένης αναζήτησης λέξης. Στο ακόλουθο παράδειγμα, η αναζήτηση για την ονομασία της τοποθεσίας τελικά εγκαταλείπεται προς όφελος μιας περιγραφικής διατύπωσης:

- 1 MAR My zashli v kakom ta v kakoj ta: uhm (1.0) ah:::
Επισκεφτήκαμε ένα ε ένα εμ (1.0) ε:::
- 2 >nu voschem eta takaja< derevushka xudozhnikov/
NU γενικά μιλώντας ένα χωριό καλλιτεχνών

Κατά την αναζήτηση λέξεων το μόριο *nu* είναι προορατικό, προειδοποιεί δηλαδή τον/την αποδέκτη/τρια ότι η επικείμενη διόρθωση δεν είναι η απολύτως εύστοχη.

Δεύτερον, το *nu* μπορεί να εισαγάγει μια διόρθωση αντικατάστασης. Στο ακόλουθο παράδειγμα, η ομιλήτρια αντικαθιστά το “αγόρασε” (αράδα 1) με το “αγοράζοντας” (αράδα 3):

- 1 RITA Mishka do:m kupil/
Ο Μίσα αγόρασε ένα σπίτι
- 2 (.)
- 3 RITA **Nu** pakupa:et/
NU αγοράζοντας

Στη διόρθωση αντικατάστασης το *nu* λειτουργεί αναδρομικά, δείχνει δηλαδή ότι η αρχική διατύπωση δεν ήταν αρκετά ακριβής.

Τρίτον, το *nu* μπορεί να εισαγάγει την αναζήτηση μιας διατύπωσης προκειμένου να αντικατασταθεί μια αρχική, άστοχη διατύπωση (λειτουργεί δηλαδή ταυτόχρονα και ‘προληπτικά’ και ‘αναδρομικά’). Για παράδειγμα, η Zhenya θεωρεί τη λέξη “πρόζα” ως δυνάμει προβληματική για τον/την συνομιλητή/ριά της (ο/η οποίος/α είναι νέος/α ομιλητής/τρια της ρωσικής), χρησιμοποιώντας το *nu* για να εισαγάγει την αναζήτηση μιας εναλλακτικής διατύπωσης:

- 1 ZHE My dazhe znaesh' shto prozu/
Απομνημονεύσαμε ως και, ξέρεις, πεζό λόγο
- 2 =nu ne stixi a vot (.) tekst/
NU όχι ποίηση αλλά ε(.) κείμενα

Συνολικότερα, η ανακοίνωση εξετάζει τον σημαντικό ρόλο που οι δείκτες οργάνωσης του λόγου μπορεί να παίξουν στη διαχείριση τόσο των μηχανισμών διόρθωσης όσο και της διυποκειμενικότητας στη συνομιλία.

References

- Bolden, G. B. 2016. The discourse marker *nu* in Russian conversation. In P. Auer & Y. Maschler (eds), *NU/NÅ: A Family of Discourse Markers Across the Languages of Europe and Beyond*, 48–80. Berlin: De Gruyter.
- . 2018. *Nu*-prefaced responses in Russian conversation. In J. Heritage & M.-L. Sorjonen (eds), *Between Turn and Sequence: Turn-initial Particles Across Languages*, 23–58. Amsterdam: John Benjamins.
- Schegloff, E. A., G. Jefferson & H. Sacks. 1977. The preference for self-correction in the organization of repair in conversation. *Language* 53: 361–82.

Elena G. BORISOVA

Moscow City University | egbor@mail.ru

Semantics of modal particles (the case of Russian)

Modal particles are numerous in Russian. There are two traditions of their description in Russian linguistics: the lexicographic and the pragmatic. The first is based on lexicographic traditions of European languages: an entry of the dictionary contains the lexeme, their meanings (particles usually are regarded as polysemantic) and the descriptions of the meanings.

But the semantic description of modal particles according to this model is not sufficient for practical purposes as nearly all particles seem to have the same meanings: emphasis of utterances, insistence of asking, causal meaning and some others, while the particles differ in their meanings and cannot be interchanged in some contexts. Since 1975 the pragmatic functions and the semantic ones have been both included into the description of particles.

As it is difficult to catch and to reflect nuances of the meanings of particles that express similar functions, one should turn to the general (nuclear) meaning. Each of the meanings can be implicated from one meaning that is called a “general meaning”. In other words, nuances of semantic difference between words with similar functions can be explained by the difference in their general meanings.

So, the information that is necessary for using a particle in speech should include: its general (nuclear) meaning, its functions (that are often marked as different meanings in dictionaries), and specific meanings including the implicatures from general meaning to specific meanings and from meanings to functions.

The example of a part of an entry:

Uzh (from adv. **Uzhe** 'yet') Gen. meaning 'the limit is achieved'. 1. func. sureness *Uzh X: Uzh Ivan pomozhet* ('Ivan is sure to help') 1st meaning 'in line of possible persons Ivan is the limit after which the sureness leaves no place to doubt' (or 'many others can be doubtful, the person X is the limit and therefore is doubtless') 2. func. insisting on ask *Uzh P* 'imperative': *Ty uzh pomogi* 2nd meaning 'in line of possible actions P is the limit of what can be rejected. Ask of P is the limit so it should be fulfilled'. This ask sounds humiliated because of the possibility of rejections. 3 meaning *P imperative* **uzh** *Otkroi uzh dver* 'Open the door at least' 'the time when it should be done ends so it should be done immediately'.

Elena G. BORISOVA

Moscow City University | egbor@mail.ru

Η σημασιολογία των τροπικών μορίων (η περίπτωση της ρωσικής)

Στη ρωσική υπάρχουν πολυάριθμα τροπικά μόρια. Στη ρωσική γλωσσολογία διακρίνονται δύο προσεγγίσεις στην περιγραφή αυτών των μορίων: η λεξικογραφική και η πραγματολογική. Η πρώτη βασίζεται στις λεξικογραφικές παραδόσεις που ισχύουν για τις ευρωπαϊκές γλώσσες: ένα λήμμα στο λεξικό περιλαμβάνει το λέξημα, τις σημασίες του (τα μόρια συνήθως θεωρούνται πολύσημα) και τις περιγραφές των σημασιών.

Ωστόσο, η σημασιολογική περιγραφή των τροπικών μορίων βάσει αυτού του μοντέλου στην πράξη δεν επαρκεί, δεδομένου ότι σχεδόν όλα τα μόρια φαίνεται να έχουν τις ίδιες σημασίες, όπως έμφαση στο εκφώνημα, επιμονή στην ερώτηση, αιτιολογικές σημασίες, μεταξύ άλλων, ενώ τα μόρια διαφέρουν ως προς τις σημασίες τους και δεν εναλλάσσονται σε ορισμένα περιβάλλοντα. Από το 1975 και εξής τόσο οι πραγματολογικές όσο και οι σημασιολογικές λειτουργίες λαμβάνονται υπόψη κατά την περιγραφή των μορίων.

Επειδή είναι δύσκολο να εντοπιστούν και να αναλυθούν οι λεπτές διαφορές στις σημασίες των μορίων που εκφράζουν παρόμοιες λειτουργίες, θα πρέπει οι αναλυτές/τριες να στραφούν προς τη γενική (πυρηνική) σημασία. Καθεμία από τις σημασίες μπορεί να συναχθεί από μία "γενική σημασία". Με άλλα λόγια, οι λεπτές σημασιακές διαφορές μεταξύ λέξεων με παρόμοιες λειτουργίες μπορούν να ερμηνευτούν μέσω της διαφοράς τους στις γενικές τους σημασίες.

Επομένως, οι απαραίτητες πληροφορίες για τη χρήση ενός μορίου στον προφορικό λόγο θα πρέπει να περιέχουν τη γενική (πυρηνική) του σημασία, τις λειτουργίες του (που συχνά σημειώνονται ως διαφορετικές σημασίες στα λεξικά) και τις ειδικές σημασίες, που περιλαμβάνουν υπονοήματα από τη γενική σημασία προς τις ειδικές σημασίες και από τις σημασίες στις λειτουργίες.

Παρατίθεται ένα παράδειγμα τμήματος ενός λήμματος:

Uzh (από το επίρρημα **Uzhe** 'ακόμη') Γενική σημασία 'το όριο έχει επιτευχθεί'. 1. λειτουργία βε-

βαιότητα *Uzh X: Uzh Ivan pomozhet* ('Ο Ιβάν είναι βέβαιο ότι θα βοηθήσει') 1η σημασία 'ανάμεσα σε πιθανά πρόσωπα ο Ιβάν είναι το όριο μετά το οποίο η βεβαιότητα δεν αφήνει περιθώρια αμφιβολίας' (ή 'πολλά άλλα άτομα μπορεί να είναι αβέβαια, το πρόσωπο X είναι το όριο και επομένως είναι αναμφισβήτητο') 2. λειτουργία επιμονή στην ερώτηση *Uzh P* 'προστακτική': *Ty uzh pomogi* 2η σημασία 'ανάμεσα σε πιθανές πράξεις το P είναι το όριο αυτού που μπορεί να απορριφθεί. Η ερώτηση του P είναι το όριο και άρα πρέπει να πραγματοποιηθεί'. Αυτή η ερώτηση δείχνει ταπείνωση επειδή είναι πιθανή η απόρριψη. 3η σημασία *P προστακτική uzh Otkroi uzh dver* ('Άνοιξε την πόρτα επιτέλους') 'ο χρόνος στον οποίο θα έπρεπε να γίνει αυτό τελειώνει, οπότε πρέπει να γίνει άμεσα'.

References

Borisova, E. 2013. Special entities used for governing understanding. In E. Borisova & O. Souleimanova (eds), *Understanding by Communication*, 95–104. Newcastle: Cambridge Scholars Publishers.

Μαρία ΒΡΑΧΙΟΝΙΔΟΥ

Κέντρο Ερεύνης των Νεοελληνικών Διαλέκτων και Ιδιωμάτων, Ακαδημία Αθηνών |
vrachionidou@academyofathens.gr

Ντε, για, ντεμέκ, νε... νε..., εμ... εμ...: Τουρκικά δάνεια ως πραγματολογικοί δείκτες στη νέα ελληνική και στις διαλέκτους

Στόχος της παρούσας ανακοίνωσης είναι να εστιάσει σε παραδείγματα δάνειων λέξεων από την τουρκική που λειτουργούν ως πραγματολογικοί δείκτες στα νέα ελληνικά. Συγκεκριμένα επιλέγονται δάνεια όπως τα: *ντε, για, ντεμέκ, νε...νε..., εμ... εμ...* κ.τ.ό. και παρουσιάζονται παραδείγματα χρήσης τους που έχουν αντληθεί από ηλεκτρονικές και αρχειακές πηγές καταγεγραμμένου προφορικού λόγου και από σώματα κειμένων. Παρατηρείται άλλωστε ότι οι λέξεις αυτές εμφανίζονται κατά βάση στον προφορικό λόγο, όπως φαίνεται από την απουσία ή την υποεκπροσώπηση τους στα νεοελληνικά λεξικά. Τα παραδείγματα προκύπτουν από τρεις μορφές της ελληνικής, δηλαδή (α) από τις διαλέκτους, (β) από την κοινή νεοελληνική, (γ) από την αργκό, και επισημαίνονται οι διαφοροποιήσεις στη λειτουργία, τη συχνότητα, τη γραμματική κατηγορία που εκπροσωπούν και τα συμφραστικά περιβάλλοντα μεταξύ των τριών αυτών μορφών. Έτσι, για παράδειγμα, σε διαλέκτους που έχουν πιο στενή επαφή με τα τουρκικά χρησιμοποιούνται όχι μόνο περισσότερα τέτοια μόρια αλλά και σε διαφορετικές από τις αναμενόμενες θέσεις, ενώ κάποια μπορεί να λειτουργούν αργκοτικά ως στοιχείο τοπικότητας (π.χ. το *ντεμέκ* ως χαρακτηριστική διαφορά ανάμεσα σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη).

***De, ya, demek, ne... ne..., hem... hem...: Turkish loans
as pragmatic markers in standard and dialectic Modern Greek language***

The aim of the present paper is to focus on examples of loan words from Turkish language which function as pragmatic markers in Modern Greek. Concretely, loans as *de, ya, demek, ne... ne..., hem... hem...* are selected and examples of their use, drawn by digital and archival sources of recorded oral speech and by corpora, are presented. Besides, it is remarkable that these words are mainly oral – a fact that is evidenced by their lack or under-representation in Modern Greek dictionaries. The examples originate from three types of Greek language, that is (a) from dialects, (b) from Standard Modern Greek and (c) from slang, and the differentiations in function, frequency, part of speech and context among the three of them are pointed out. For instance, in some dialects that are in close contact with Turkish, not only the number of such particles is bigger, but also the word order in language is far from the expected; or, in slang context, some particles appear to promote locality (e.g. *demek* is supposed to be a characteristic language difference between Athens and Thessaloniki).

Βιβλιογραφία

- Αρχείο του Κέντρου Ερεύνης των Νεοελληνικών Διαλέκτων και Ιδιωμάτων της Ακαδημίας Αθηνών-KENADI. (ανέκδοτο)
- Γούτσος, Δ. 2009. Μόρια, δείκτες λόγου και κειμενικά επιρρήματα: Η οριοθέτηση των γλωσσικών κατηγοριών με τη χρήση ηλεκτρονικών σωμάτων κειμένων. *International Conference of Greek Linguistics* 8. [http://dialogus.edu.gr/images/APΘPA-8o_ΣΥΝΕΔΡΙΟ/012_goutsosICGL8_OK.pdf]
- Δημελά, Ε. 2013. Τα τουρκικά επιθετικά δάνεια στις διαλέκτους της Μικράς Ασίας: Μια πρώτη προσέγγιση. *Patras Working Papers in Linguistics* 3. [<http://pwpl.lis.upatras.gr/index.php/pwpl/article/view/2156/2208>]
- Εθνικός Θησαυρός Ελληνικής Γλώσσας (ΕΘΕΓ). [<http://hnc.ilsp.gr/>]
- Μαρίνης, Μ. 2014. *Μορφολογικός Δανεισμός: Δεδομένα από Ελληνικές Διαλέκτους σε Επαφή με την Ιταλική και την Τουρκική*. Μεταπτ. εργ., Πανεπιστήμιο Πατρών. [[http://nemertes.lis.upatras.gr/jspui/bitstream/10889/8588/3/Marinis\(phil\).pdf](http://nemertes.lis.upatras.gr/jspui/bitstream/10889/8588/3/Marinis(phil).pdf)]
- Παυλίδου, Θ. (ed.). 2015. *Ελληνική Γλώσσα και Προφορική Επικοινωνία* (Μελέτες για τον Προφορικό Λόγο 1). Thessaloniki: Institute of Modern Greek Studies.
- . 2016. *Καταγράφοντας την Ελληνική Γλώσσα* (Μελέτες για τον Προφορικό Λόγο 2). Thessaloniki: Institute of Modern Greek Studies.
- . 2017. *Ερωτήσεις-Απαντήσεις στην Προφορική Επικοινωνία* (Μελέτες για τον Προφορικό Λόγο 3). Thessaloniki: Institute of Modern Greek Studies.
- Ποπωβίδου, Μ. 2017. *Σημασιολογική Εξέλιξη των Τουρκικών Λεξιλογικών Δανείων στη Νέα Ελληνική*. Ma. diss. Aristotle University of Thessaloniki. [<https://ikee.lib.auth.gr/record/296745/files/GRI-2018-21076.pdf>]
- Slang. gr. [<https://www.slang.gr/>]

Σώμα Ελληνικών Κειμένων (ΣΕΚ). [<http://www.sek.edu.gr/>]
Σώμα Νέων Ελληνικών Κειμένων από την Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα [http://www.greek-language.gr/greekLang/modern_greek/tools/corpora/index.html]

Λένα ΓΙΑΛΑΜΠΟΥΚΗ

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης | egialab@auth.gr

Τα αποκριτικά μόρια ως μηχανισμός υπεκφυγής: Προκαταρκτικές παρατηρήσεις από πολιτικές συνεντεύξεις

Τα αποκριτικά μόρια (response tokens) είναι “στοιχεία της διεπίδρασης τα οποία υποδηλώνουν ότι ένα τμήμα λόγου του ομιλούντος ατόμου έχει γίνει αντιληπτό από τον/την αποδέκτη αυτού του λόγου” (Gardner 2001: 13). Στο θεσμικό πλαίσιο της τηλεοπτικής συνέντευξης οι δημοσιογράφοι αποφεύγουν κατά κανόνα τη χρήση τέτοιων μορίων, καθώς σε αυτό το είδος διεπίδρασης λειτουργούν ως διαμεσολαβητές/τριες μεταξύ των καλεσμένων πολιτικών και του τηλεοπτικού κοινού, το οποίο είναι και ο τελικός αποδέκτης του λόγου που παράγεται στο στούντιο (Clayman & Heritage 2002, Heritage & Greatbatch 1991· βλ. και Goffman 1981). Ωστόσο, η εξέταση ενός μικρού αριθμού περιπτώσεων προερχόμενων από 16 συνεντεύξεις με πολιτικούς (της περιόδου 2011–2013) δείχνει ότι οι δημοσιογράφοι χρησιμοποιούν μόρια όπως *M(h)μ*, *Ναι*, και *Μάλιστα*, προκειμένου να μην τοποθετηθούν απέναντι σε θέσεις/απόψεις που διατυπώνουν οι πολιτικοί. Στο πλαίσιο της Ανάλυσης Συνομιλίας η ανακοίνωση επιχειρεί μια προκαταρκτική διερεύνηση αυτής της χρήσης αποκριτικών μορίων, παίρνοντας υπόψη το αλληλουχικό περιβάλλον, τον σχεδιασμό και το περιεχόμενο της συνεισφοράς του/της πολιτικού που προηγείται καθώς και την επιστημική τοποθέτηση των συνομιλούντων ατόμων.

Από την ανάλυση προκύπτει ότι ορισμένα αποκριτικά μόρια χρησιμοποιούνται ως μηχανισμοί υπεκφυγής σε περιβάλλοντα στα οποία προηγείται μια εκτεταμένη συνεισφορά του/της πολιτικού που κλείνει με μια μονάδα κατασκευής συνεισφοράς σε ερωτηματική μορφή. Ο σχεδιασμός της συνεισφοράς του/της πολιτικού καθιστά συναφή μια απόκριση εκ μέρους του/της δημοσιογράφου (Stivers & Rossano 2010). Ανάλογα με το περιεχόμενο της προηγηθείσας συνεισφοράς, μια συναφής απόκριση θα απαιτούσε είτε την αποδοχή της άποψης που διατύπωσε ο/η πολιτικός είτε την αμφισβήτησή της στις περιπτώσεις όπου έχει ήδη διαμορφωθεί ένα συγκρουσιακό περιβάλλον. Όπως και να 'χει, η διατύπωση μιας μη συμβατής απόκρισης (Raymond 2003) με τη μορφή αποκριτικού μορίου λειτουργεί ως μηχανισμός υπεκφυγής, ο οποίος επιτρέπει στους/στις δημοσιογράφους να μην πάρουν θέση απέναντι στις απόψεις που διατυπώνονται από τους/τις συνομιλητές/τριές τους, διατηρώντας με αυτό τον τρόπο τη στάση ουδετερότητας που επιβάλλει ο θεσμικός τους ρόλος.

**Response tokens in the service of sidestepping questions:
Some preliminary observations from Greek TV political interviews**

Response tokens are “conversational objects that indicate that a piece of talk by speaker has been registered by the recipient of that talk” (Gardner 2001: 13). In political interviews, interviewers generally avoid using such tokens as in this institutional context they act as intermediaries between their guests and viewers, the latter being the intended recipients of the talk produced in the studio (Clayman & Heritage 2002, Heritage & Greatbatch 1991; see also Goffman 1981). However, examination of a small sample of instances drawn from 16 political interviews (broadcast between 2011 and 2013 on Greek television) shows that interviewers can deploy tokens such as *M(h)μ*, *Ναι*. and *Μάλιστα*. in order to avoid answering interviewee questions. Within the framework of Conversation Analysis, this paper offers some preliminary observations regarding this use of response tokens, taking into account the sequential position of the interviewer turn, the design and content of the interviewee turn preceding it, as well as the epistemic status of the participants.

Response tokens are deployed in this function following an interviewee multi-unit turn which ends with an interrogative TCU, thus, strongly inviting a response from the interviewer (Stivers & Rossano 2010). Depending on the design and content of the interviewee turn, such a response would either endorse a view expressed by the interviewee or counter a challenge if a disaffiliative environment has been established earlier in the interview. In either case, providing a non-conforming response (Raymond 2003) in the form of a response token allows interviewers to refrain from displaying (dis)affiliation with the views expressed by interviewees, and, consequently, maintain the neutralistic stance their institutional role entails.

References

- Clayman, S. E. & J. Heritage. 2002. *The News Interview: Journalists and Public Figures on the Air*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Gardner, R. 2001. *When Listeners Talk: Response Tokens and Listener Stance*. Amsterdam & Philadelphia: John Benjamins.
- Goffman, E. 1981. *Forms of Talk*. Oxford: Blackwell.
- Heritage, J. & D. Greatbatch. 1991. On the institutional character of institutional talk: The case of news interviews. In D. Boden & D. H. Zimmerman (eds), *Talk and Social Structure*, 93–137. Berkeley: University of California Press.
- Raymond, G. 2003. Grammar and social organization: Yes/No interrogatives and the structure of responding. *American Sociological Review* 68: 939–67.
- Stivers, T. & F. Rossano. 2010. Mobilizing response. *Research on Language and Social Interaction* 43(1): 3–31.

Οι δείκτες της κυπριακής διαλέκτου *τάχα* και *ιμίση* ως πραγματολογικά μόρια

Έρευνες που αφορούν την *αυτοπτικότητα* (evidentiality) έδειξαν ότι το τουρκικό μόρφημα {-mİş} κωδικοποιεί περισσότερες από μία σημασίες (Kappler & Tsiplakou 2009). Η κυπριακή διάλεκτος φαίνεται να έχει δανειστεί το επίθημα μέσω της μακροχρόνιας γλωσσικής επαφής με ομιλητές/τριες της τουρκικής γλώσσας. Ο δείκτης *τάχα* εμφανίζεται στην κοινή ελληνική και την κυπριακή διάλεκτο, και έρευνες στον σημασιολογικό χαρακτήρα αυτού του δείκτη και του μορίου *δήθεν* έχουν χαρακτηρίσει (Ifantidou 2005) αυτά τα μόρια ως *δείκτες αυτοπτικότητας* (evidential particles). Η ευρεία χρήση των δεικτών *τάχα* και *ιμίση* στην κυπριακή διάλεκτο, κυρίως σε προφορικό λόγο, και το γεγονός ότι οι φυσικές ομιλητές/τριες της διαλέκτου δεν μπορούσαν να αποδώσουν την εννοιολογική σημασία και λειτουργίες αυτών των δεικτών, οδήγησε στη δημιουργία της παρούσας έρευνας που έχει σκοπό να εξετάσει τις πιθανές τους λειτουργίες.

[1]

- α. Επαντρεύτηκε *τάχα*.
- β. Επαντρεύτηκε *ιμίση*.

Αυτή η έρευνα παρέχει καινούρια δεδομένα για τη χρήση του λεξικοποιημένου επιρρήματος *ιμίση* συγκριτικά με τον δείκτη *τάχα*, ο οποίος φαίνεται να έχει παρόμοια λειτουργία. Οι λέξεις *τάχα* και *ιμίση* εξετάστηκαν σε τρία διαφορετικά προτασιακά περιβάλλοντα, σε καταφατικές, ερωτηματικές και επιφωνηματικές προτάσεις, με τους συμμετέχοντες να πρέπει να απαντήσουν αν χρησιμοποιούνται για να εκφράσουν ειρωνεία ή επεξήγηση, σε προσεκτικά επιλεγμένο περιεχόμενο που προωθεί τέτοιες χρήσεις. Στο ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο ανταποκρίθηκαν συνολικά 50 συμμετέχοντες, οι οποίοι κλήθηκαν να απαντήσουν με Ναι ή Όχι σε ερωτήσεις όπως “Ο ομιλητής ήταν ειρωνικός;”. Τα γενικά αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι οι συμμετέχοντες/ουσες (86%) προτίμησαν για τον δείκτη *ιμίση* τη σημασία του μη ενστερνισμού (dissociation), η οποία εκφράζει προσλεκτική ισχύ (illocutionary force), από τη μεταβλητή της επεξήγησης (57%). Αντ’ αυτού, ο δείκτης *τάχα* χρησιμοποιείται και ως δείκτης μη ενστερνισμού από το ομιλούν άτομο (58%) και ως επεξηγηματικός (65%), γεγονός που μπορεί να ερμηνευθεί μέσω της αυτοπτικής του χρήσης (evidential use).

Εάν βασιστούμε στα ερευνητικά δεδομένα και τους διάφορους ορισμούς που υπάρχουν στο πεδίο για τα πραγματολογικά μόρια, οι δείκτες *τάχα* και *ιμίση* μπορούν να λειτουργήσουν ως πραγματολογικά μόρια στην προφορική επικοινωνία λόγω των πολλαπλών λειτουργιών τους στον συνομιλιακό λόγο.

Cypriot Greek markers *taha* and *imishi* as pragmatic particles

Previous studies on evidentiality have noted that the evidential Turkish marker {-mİş} is known to codify more than one meanings (Kappler & Tsiplakou 2009). Cypriot Greek has borrowed the marker from a long period of language contact with Turkish-speaking population. The marker *taha* can be found in Modern Greek and Cypriot Greek, and previous studies concerning the functions of this marker and the particle *dithen* ('as if'), have illustrated that they are evidential particles (Ifantidou 2005). The wide use of the markers *taha* and *imishi* in Cypriot Greek, mainly in spontaneous speech, and the fact that the speakers are not able to codify their meaning and functions, triggered the current study examining their possible functions.

[1]

a.	Epantrefitike	imishi.
b.	Epantrefitike	taha.
	Got-married	supposedly
	'Supposedly, she got married.'	

The study provides novel data on the use of the lexicalized adverbial *imishi* 'supposedly', comparing its use to another marker that has a similar function, namely *taha* 'supposedly, that is'. The words *imishi* and *taha* were examined in three environments, namely declarative, question and exclamation, asking participants whether they are used for irony, explanation or both in scenarios and contexts carefully chosen to prime them as such. A total of 50 participants filled out a web based questionnaire and they had to choose Yes/No to answer questions such as 'Was the speaker ironic?'. Our findings show that participants expressed a preference for the dissociative reading of the marker *imishi* (86%), expressing illocutionary force, over the dependent variable of explanation (57%). Instead *taha* is used both as a dissociative marker (58%) and as explanation (65%), which can be also understood on the basis of an evidential use.

Based on the experimental data and the various definitions in the research of pragmatic particles, *taha* and *imishi* can function as pragmatic particles, taking into consideration their overall multifunctional nature in conversational discourse.

References

- Ifantidou, E. 2005. Evidential particles and mind-reading. *Pragmatics & Cognition* 13(2): 253–95.
- Kappler, M. & S. Tsiplakou. 2009. *Miş* and *mîşimu*: An instance of language contact in Cyprus. In *Proceedings of the Turkic Speaking Minorities in the Middle East and Linguistic Minorities in Turkey Conference*, 20–21.

Alexa HEPBURN, Galina BOLDEN & Jenny MANDELBAUM

Rutgers University, USA | alexa.hepburn@rutgers.edu, gbolden@comminfo.rutgers.edu,
j.mandelbaum@rutgers.edu

Why do Americans think British people are smart?

The distinctive uses of *right* in British and American English

In this paper, we explore contrasting usages of the discourse marker *right* in American versus British English. Using Conversation Analysis to examine large corpora of American and British conversations, we focus on the use of *right* as a receipt token (in second and third positions). Our analysis shows that, in American English, *right* is hearable as conveying the speaker's knowing stance (K+), while in British English, it simply marks receipt of previously unknown information (Heritage 2013).

For instance, in the following segment from US data, Marsha uses "Right" (line 5) to confirm that Erma's candidate recompletion of her prior turn (lines 1–3) is, in fact, what Marsha was meaning to convey in her complaint about her "darling friend":

1	Marsha	Ah:- I'm <u>doing</u> this whole thea:trical by myself it
2		suddenly occurred to me thet my <u>darling friend</u> Sam hez
3		taken <u>two weeks vaca:tion</u> . 'hh=
4	Erma	=just et the time when you c'd <u>use</u> [im.
5	Marsha	[m- <u>Right</u> .
6	Erma	Ye[s.

In contrast, in the following example from UK data, Kevin is giving Leslie directions to a pub that he's recommending to her. In line 3, Leslie receipts the directions with "hRight", conveying that she is now being informed:

1	Kev	<u>Uh</u> : (0.3) <u>just</u> up (.) the road from the uh (1.1) uh:m
2		(0.8) the <u>church</u> . at Batgum.
3	Les	<u>hRight</u> . <u>Okay</u> then, hYeha,=

We also discuss some subtle epistemic differences between the British *right* and the *oh* particle in this position (Heritage 1984).

Our findings extend our understanding of how some discourse markers (such as *right*) are culture-specific resources for building and conveying speakers' access and rights to knowledge. We also shed light on intercultural misunderstandings that might occur between American and British English speakers with regards to their claims to knowledge.

**Γιατί οι Αμερικανοί/ίδες θεωρούν τους/τις Βρετανούς/ίδες έξυπνους/ες;
Οι διαφορετικές χρήσεις του *right* στη βρετανική και αμερικανική αγγλική**

Στην ανακοίνωση εξετάζουμε τις διαφορετικές χρήσεις του δείκτη οργάνωσης του λόγου *right* στην αμερικανική και στη βρετανική αγγλική. Αξιοποιώντας την Ανάλυση Συνομιλίας για τη μελέτη μεγάλων corpora συνομιλιών στην αμερικανική και στη βρετανική αγγλική, εστιάζουμε την προσοχή μας στη χρήση της λέξης *right* ως στοιχείου παραλαβής πληροφορίας (σε δεύτερη και τρίτη θέση). Η ανάλυσή μας δείχνει ότι στην αμερικανική αγγλική η λέξη *right* δείχνει την παραλαβή πληροφορίας στην οποία έχει ήδη πρόσβαση το ομιλούν άτομο, ενώ στη βρετανική αγγλική σημαδεύει απλώς μια άγνωστη πληροφορία (Heritage 2013).

Για παράδειγμα, στο ακόλουθο απόσπασμα από τα δεδομένα των ΗΠΑ, η Marsha χρησιμοποιεί τη λέξη “*Right*” (αράδα 5) για να επιβεβαιώσει ότι η υποψήφια ολοκλήρωση από την Erma (αράδα 4) της δικής της συνεισφοράς (αράδες 1–3) είναι πράγματι αυτό που εννοούσε η Marsha με το παράπονό της για τον ‘άγαπhto της φίλο’ (“*darling friend*”):

1	Marsha	Ah:- I'm doing this whole thea:trical by myself it
2		suddenly occurred to me thet my <u>darling friend</u> <u>Sam</u> hez
3		taken two weeks vacation. 'hh=
4	Erma	=just et the time when you c'd <u>use</u> [im.
5	Marsha	[m- Right .
6	Erma	Ye[s.

Αντίθετα, στο ακόλουθο παράδειγμα από τα δεδομένα του ΗΒ, ο Kevin δίνει οδηγίες στη Leslie για το πώς θα πάει σε μια παμπ που της έχει προτείνει προηγουμένως. Στην αράδα 3, η Leslie ‘παραλαμβάνει’ τις οδηγίες με το “*hRight*” δείχνοντας έτσι ότι έχει τώρα την πληροφόρηση:

1	Kev	<u>Uh</u> : (0.3) just up (.) the road from the uh (1.1) uh:m
2		(0.8) the <u>↓</u> church. at <u>Bat</u> gum.
3	Les	hRight . <u>Ok</u> ay then, hYeHa,=

Εξετάζουμε επίσης ορισμένες λεπτές επιστημικές διαφοροποιήσεις του *right* της βρετανικής αγγλικής και του μορίου *oh* σε αυτή τη θέση (Heritage 1984).

Τα ευρήματά μας βοηθούν να κατανοήσουμε πώς ορισμένοι δείκτες οργάνωσης του λόγου (όπως το *right*) αποτελούν ιδιάζοντες πολιτισμικούς πόρους για τη συγκρότηση και την έκφραση της πρόσβασης και των δικαιωμάτων των ομιλητών/τριών στη γνώση. Η ανάλυσή μας φωτίζει επίσης τις διαπολιτισμικές παρανοήσεις που μπορεί να προκύψουν μεταξύ ομιλητών/τριών της αμερικανικής και της βρετανικής αγγλικής όσον αφορά τις επιστημικές τους αξιώσεις.

References

- Heritage, J. 1984. A change-of-state token and aspects of its sequential placement. In J. M. Atkinson & J. Heritage (eds), *Structures of Social Action: Studies in Conversation Analysis*, 299–345. New York: Cambridge University Press.
- . 2013. Epistemics in conversation. In J. Sidnell & T. Stivers (eds), *Handbook of Conversation Analysis*, 370–94. Boston: Wiley-Blackwell.

Κώστας ΚΑΝΑΚΗΣ & Γιώργος ΚΟΤΖΟΓΛΟΥ

Πανεπιστήμιο Αιγαίου | c.canakis@sa.aegean.gr, gkotz@rhodes.aegean.gr

Το και ως συνομιλιακός δείκτης υπόταξης

Το νεοελληνικό *και*, το οποίο συχνά – αλλά παραπλανητικά – εμφανίζεται ως αντίστοιχο του συνδετικού *and* στην αγγλική, έχει γίνει αντικείμενο έρευνας υιοθετώντας διάφορες σύγχρονες γλωσσολογικές θεωρήσεις τις τελευταίες δεκαετίες. Ωστόσο, όλες αυτές οι προσεγγίσεις έχουν ένα κοινό: βασίζονται πρωτίστως σε μη συνομιλιακά δεδομένα, παρά τη σταθερά επαναλαμβανόμενη παρατήρηση ότι οι μη συνδετικές χρήσεις του *και* προκύπτουν κυρίως στη συνομιλία – πράγμα το οποίο αντικατοπτρίζει επίσης την έλλειψη σχετικών σωμάτων κειμένων για την ελληνική ως πολύ πρόσφατα. Συνεπώς, με βάση τα στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας, όπως είναι η ριζική πολυσημία του *και* (Mackridge 1987, Canakis 1995), η οποία αποτελεί συνάρτηση της χρήσης του τόσο στην παράταξη όσο και στην υπόταξη (Kazazis 1965, Ingria 1981, Δελβερούδη 1995, Κοτζόγλου 2018), αλλά και η πολύ μεγάλη συχνότητα εμφάνισής του (όπως προκύπτει από τα διαθέσιμα σώματα κειμένων), το *και* αποτελεί τον κύριο συνομιλιακό δείκτη και προνομιακό σημείο εκκίνησης για τη διερεύνηση των μορίων στη διεπίδραση.

Εκκινώντας από παρατηρήσεις που αφορούν την πολυλειτουργικότητα του *και* κυρίως στην προφορική επικοινωνία, εξετάζουμε το Corpus Προφορικού Λόγου του Ινστιτούτου Νεοελληνικών Σπουδών, με ιδιαίτερη εστίαση σε περιπτώσεις όπου το *και* έχει υποτακτική λειτουργία, συνήθως ως αντίστοιχο του *να* ή *που*. Τα πρώτα ευρήματα δείχνουν προς την κατεύθυνση μιας υπερκατηγορίας συσχετιζομένων μορίων στην ΚΝΕ (η οποία περιλαμβάνει τα [ΚΑΙ, ΝΑ, ΠΟΥ]), τα μέλη της οποίας φέρουν σχέσεις οικογενειακής ομοιότητας ως προς την γεγονοτικότητα (πρβ. Niki-foridou 2006), εφόσον το *και* – όπως το *να* αλλά εν αντιθέσει με το *που* – προϋποθέτει πραγματολογικά το συμπλήρωμά του.

[1] Είδα τον Γιάννη και έτρεχε

[2] Είδα τον Γιάννη που έτρεχε

[3] Είδα τον Γιάννη να τρέχει

Επιπλέον, εστιάζουμε τόσο στον επιτονισμό όσο και σε ευρύτερες συμφραστικές

πληροφορίες, οι οποίες μπορεί να είναι χρήσιμες στην ανάδειξη παραγόντων που επιβάλλουν ή επιτρέπουν μη συνδετικές ερμηνείες του και στην διεπίδραση.

Costas CANAKIS & George KOTZOGLU

University of the Aegean | c.canakis@sa.aegean.gr, gkoltz@rhodes.aegean.gr

Ke as a subordinating discourse particle

Modern Greek *και* [k'e] (customarily – yet often misleadingly – glossed 'and') has been the subject of research from various strands of linguistic inquiry over the last few decades. Yet, all of these approaches have one thing in common: they are predominantly based on non-conversational data, despite the recurrent observation that such non-coordinating uses occur mainly in interaction – which primarily reflects the unavailability of relevant corpora for Modern Greek until very recently. Therefore, given established facts, such as the rampant polysemy of *ke* (Mackridge 1987, Canakis 1995), a function of its paratactic as well as subordinating uses (Kazazis 1965, Ingria 1981, Delveroudi 1995, Kotzoglou 2018), and its sheer ubiquity (as accrues from available corpora), *ke* is the Greek discourse particle *par excellence* and a privileged candidate for researching particles in interaction.

Driven by observations relating to the multifunctionality of *ke* primarily in oral discourse, we are mining the Corpus of Spoken Greek, with a special focus on instances where it serves a subordinating function, usually as a near equivalent of *να* [na] or *που* [pu]. Preliminary findings point to a supercategory of related particles in Modern Greek featuring [KE, NA, PU], bearing family resemblances on the basis of factivity (cf. Nikiforidou 2006), since *ke* – like *pu* but unlike *na* – pragmatically presupposes its complement.

[1] *ίδα τον γάνι ke έtrexe*

[2] *ίδα τον γάνι pu έtrexe*

[3] *ίδα τον γάνι na tréxi*

Moreover, we are focusing on intonational and wider contextual information which may be useful in identifying factors strongly favoring or licensing non-coordinating interpretations of *ke* in interaction.

References

- Canakis, C. 1995. *KAI: The Story of a Conjunction*. Unpubl. Ph.D. diss., The University of Chicago.
- Δελβερούδη, Ρ. 1995. Ο συμπληρωματικός δείκτης *και*. *Studies in Greek Linguistics* 15: 281–91.
- Ingria, J. 1981. Sentential complements in Modern Greek. Unpubl. Ph.D. diss., MIT.
- Kazazis, K. 1965. *Some Balkan Constructions Corresponding to Western European Infinitives*. Unpubl. Ph.D. diss., Indiana University.
- Κοτζόγλου, Γ. 2018. Για τον υποτακτικό σύνδεσμο *και*. In Κ. Ντίνας (ed.), *Figura in Praesentia: Μελέτες Αφιερωμένες στον Καθηγητή Θανάση Νάκα*, 197–212. Athens: Patakis.
- Mackridge, P. 1985. *The Modern Greek Language*. Oxford: Oxford University Press.

Nikiforidou, K. 2006. Subjective construal and factual interpretation in sentential complements. In A. Athanasiadou, C. Canakis & B. Cornillie (eds), *Subjectification: Various Paths to Subjectivity*, 347–74. Berlin: De Gruyter.

Ράνια ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΥ

Πανεπιστήμιο Πατρών | karahaliou@upatras.gr

Τα πραγματολογικά μόρια στην πρόσληψη των συνομιλιακών αφηγήσεων: Η περίπτωση του εναρκτήριου α

Στόχος της παρουσίασης είναι η μελέτη του πραγματολογικού μορίου α στις συνομιλιακές αφηγήσεις. Ειδικότερα, εξετάζω το μόριο α σε αρχική θέση, όταν αυτό χρησιμοποιείται από τους/τις αποδέκτες/τριες της αφήγησης. Υποστηρίζω ότι, μέσω του μορίου α, οι αποδέκτες/τριες της αφήγησης διαχειρίζονται ζητήματα επιστημικού στάτους και φιλικής διάθεσης.

Το υλικό μου αποτελείται από 18 κατά πρόσωπο φιλικές φυσικές συνομιλίες (συνολικής διάρκειας 14 ωρών περίπου) ανάμεσα σε 20 μέλη μιας θεατρικής ομάδας, ηλικίας μεταξύ 20 και 40 ετών (Καραχάλιου 2018). Οι μαγνητοφωνήσεις πραγματοποιήθηκαν σε ποικίλες ανεπίσημες περιστάσεις, όπως πριν ή μετά τις πρόβες, σε καφετέριες, σε σπίτια κτλ. Το μεγαλύτερο μέρος του υλικού συγκεντρώθηκε με τη μέθοδο της αυτομαγνητοφώνησης, δηλαδή χωρίς την παρουσία της ερευνήτριας. Στις 18 συνομιλίες αναδύθηκαν 311 αφηγήσεις.

Αξιοποιώντας μεθοδολογικά εργαλεία της Ανάλυσης Συνομιλίας, διαπιστώνω ότι, όσον αφορά τις αποκρίσεις των αποδεκτών/τριών της αφήγησης, το εναρκτήριο α εμφανίζεται:

- (1) στη δεύτερη θέση, εισάγοντας αξιολογήσεις σχετικές με τις πτυχές ή τους χαρακτήρες της ιστορίας,
- (2) στη δεύτερη θέση, εισάγοντας συναγωγές σχετικές με τις πτυχές ή τους χαρακτήρες της ιστορίας,
- (3) και στην τρίτη θέση, ως κλείσιμο αλληλουχίας μετά από παρεκβάσεις εκ μέρους των αποδεκτών/τριών της αφήγησης.

Στην πρώτη περίπτωση οι αποδέκτες/τριες της αφήγησης επιδεικνύουν τη φιλική τους διάθεση προς τα αφηγούμενα πρόσωπα, δημιουργώντας στιγμές ενσυναίσθησης κατά τη διεπίδραση (Heritage 2011· βλ. επίσης Stivers 2008), ενώ στις επόμενες δύο, μεταβαίνουν από μια μικρότερης γνώσης (Γ-) επιστημική βαθμίδα σε μια μεγαλύτερης γνώσης (Γ+) (Heritage 2012). Βάσει των παραπάνω ευρημάτων, ισχυρίζομαι ότι, μέσω του εναρκτήριου α, οι αποδέκτες/τριες της αφήγησης ταλαντεύονται ανάμεσα στο πεδίο της γνώσης και στο πεδίο της εμπειρίας (Heritage 2011).

**Pragmatic particles in the reception of Greek narratives:
The case of turn-initial *ah***

The aim of this presentation is to explore the Greek pragmatic particle *ah* in conversational storytelling. In particular, I focus on turn-initial *ah* when it is used by story recipients. I argue that via the usage of *ah* story recipients manage issues of epistemic status and affiliation.

My corpus consists of 18 naturally-occurring face-to-face casual conversations (total duration almost 14 hours) between 20 members of a theater group, aged between 20 and 40 years old (Karachaliou 2018). The recordings took place in various casual contexts such as before/after the rehearsals, gatherings at cafeterias, at their houses etc. The majority of the corpus was collected through the method of self-recording, namely without the presence of the researcher. In the 18 conversations of the corpus, 311 narratives emerged.

Relying on conversation analytic methods, I demonstrate that, as far as story-recipients' responses are concerned, turn initial *ah* appears in:

- (1) second position, prefacing assessments about aspects or characters of the story,
- (2) second position, prefacing inferences about aspects or characters of the story,
- (3) third position, as a sequence-closing-third after story-recipient-initiated digressions.

In the first case, story recipients affiliate with the storyteller through creating empathic moments in interaction (Heritage 2011; see also Stivers 2008), while in the next two, they make a transition from a less knowledgeable (K-) to a more knowledgeable (K+) epistemic gradient (Heritage 2012). Given the above findings, I suggest that, via turn-initial *ah*, story-recipients oscillate between the territory of knowledge and the territory of experience (Heritage 2011).

References

- Heritage, J. 2011. Territories of knowledge, territories of experience: Empathic moments in interaction. In T. Stivers, L. Mondada & J. Steensig (eds), *The Morality of Knowledge in Conversation*, 159–83. Cambridge: Cambridge University Press.
- . 2012. Epistemics in action: Action formation and territories of knowledge. *Research on Language & Social Interaction* 45(1): 1–29.
- Καραχάλιου, Ρ. 2018. *Η Προσφώνηση στις Συνομιλιακές Αφηγήσεις*. Thessaloniki: Institute of Modern Greek Studies.
- Raymond, G. & J. Heritage. 2006. The epistemics of social relations: Owning grandchildren. *Language in Society* 35: 677–705.

Stivers, T. 2008. Stance, alignment, and affiliation during storytelling: When nodding is a token of affiliation. *Research on Language and Social Interaction* 41(1): 31–57.

Σταματίνα ΚΑΤΣΙΒΕΛΗ

Queen Mary University of London | s.katsiveli-siachou@qmul.ac.uk

Το πραγματολογικό μόριο *μπα* σε αρχική θέση συνεισφοράς: Η διαπραγμάτευση του 'αναμενόμενου' στην προφορική διεπίδραση

Προηγούμενη έρευνα πάνω στα πραγματολογικά μόρια έχει αναδείξει τους ποικίλους τρόπους με τους οποίους αυτά εμπλέκονται στη συγκρότηση κοινωνικών πράξεων κατά τη διεπίδραση. Πρόσφατες μελέτες που εξετάζουν μόρια σε αρχική θέση συνεισφοράς σε ένα μεγάλο εύρος γλωσσών αποκαλύπτουν μια σειρά λειτουργιών που υπηρετούν, μεταξύ άλλων, την οργάνωση αλληλουχίας, την επιστημική διαπραγμάτευση και τη διαχείριση δραστηριότητας (Heritage & Sorjonen 2018: 15). Η ανακοίνωση συνεισφέρει σε αυτό το πεδίο έρευνας, εξετάζοντας το ελληνικό μόριο *μπα* σε αρχική θέση συνεισφοράς.

Όπως περιγράφεται στο *Λεξικό της Κοινής Νεολληνικής (ΛΚΝ)*, το *μπα* συνοδεύεται από επιφωνηματικές ή ερωτηματικές προτάσεις, εκφράζοντας, μεταξύ άλλων, έκπληξη, δυσφορία/αγανάκτηση και ειρωνεία. Σύμφωνα με τον ίδιο ορισμό, στη διεπίδραση το *μπα* συχνά επιτυγχάνει άρνηση, καθησυχάζει την ανησυχία του/της συνομιλητή/τριας ή αναπροσδιορίζει προηγούμενη απόφαση του/της ομιλητή/τριας. Ένας από τους βασικούς μου στόχους στην ανακοίνωση είναι να εμβαθύνω στην περιγραφή αυτή, εξετάζοντας την χρήση του *μπα* σε αυθόρμητο λόγο σε διεπίδραση. Τα δεδομένα μου προέρχονται από 40 ηχογραφημένες καθημερινές συνομιλίες μεταξύ φίλων και συγγενών και ανήκουν στο Corpus Προφορικού Λόγου του Ινστιτούτου Νεοελληνικών Σπουδών. Υιοθετώντας την οπτική της Ανάλυσης Συνομιλίας, εξετάζω την οργάνωση μονάδων κατασκευής συνεισφοράς (ΜΚΣ) που εμπεριέχουν το *μπα*, την οργάνωση της αλληλουχίας συνεισφορών που ξεκινούν με το *μπα*, την προσωδιακή τους ποικιλία, καθώς και την κοινωνική πράξη που συγκροτείται σε κάθε περίπτωση.

Η ανάλυση παραμένει σύμφωνη με την περιγραφή του λεξικού και αποκαλύπτει δύο ευρείες χρήσεις του μορίου, το οποίο λειτουργεί είτε ως στοιχείο μη ευθυγράμμισης (βλ. άρνηση) είτε ως στοιχείο αλλαγής κατάστασης (βλ. έκπληξη). Ταυτόχρονα, υπογραμμίζει συγκεκριμένες διασυνδέσεις βάσει πλαισίου, εφόσον η κοινωνική πράξη φαίνεται να εξαρτάται από την προσωδία (βλ. καταφατικό και ερωτηματικό *μπα*), καθώς και από τη (σύν)θέση ΜΚΣ που εμπεριέχουν το *μπα* (π.χ. αυτόνομο *μπα* και *μπα* σε αρχική θέση συνεισφοράς). Βασιζόμενη στα παραπάνω ευρήματα, υποστηρίζω την ύπαρξη μιας κοινής σημασιολογικής και πραγματολογικής βάσης πίσω από τις φαινομενικά διαφορετικές χρήσεις. Συγκεκριμένα, το *μπα* φαίνεται να αποδίδει

διαφορετικούς βαθμούς ‘αναμενόμενου’ στις συνεισφορές που προηγούνται ή ακολουθούν την εμφάνισή του, διαμορφώνοντας, έτσι, επιστημικές στάσεις (βλ. Heritage 2012) ως προς την ‘αναμενόμενη’ πραγματικότητα των συνομιλούντων ατόμων.

Stamatina KATSIVELI

Queen Mary University of London | s.katsiveli-siachou@qmul.ac.uk

Turn-initial *ba* in Greek:

Negotiating levels of expectedness in talk-in-interaction

Research on pragmatic particles has many times highlighted their multifaceted involvement in the construction of social actions in interaction. In recent work, analyses of turn-initial particles across a big range of languages shed light on several functions that these serve, including but not limited to sequential organization, epistemic negotiation and activity management (Heritage & Sorjonen 2018: 15). This talk seeks to contribute to this body of work through the investigation of the Greek turn-initial particle *ba* (μπα).

As described in the *Dictionary of Standard Modern Greek* (ΛΚΝ), *ba* accompanies exclamative or interrogative utterances, expressing among others surprise, discomfort/indignation, irony. According to the same definition, in interaction it frequently achieves negation, soothes an interlocutor's fear, or reconstitutes a speaker's prior decision. One of my main goals in this talk is to delve deeper into this description through the investigation of the use of *ba* in naturally occurring talk-in-interaction. My data are drawn from 40 recorded ordinary conversations among friends and relatives, included in the Corpus of Spoken Greek of the Institute of Modern Greek (Manolis Triandaphyllidis Foundation). Adopting a conversational analytic perspective, I examine the organization of *ba* TCUs, the sequential position of *ba*-prefaced turns, their prosodic variation as well as the social action achieved in each case.

The analysis roughly remains in line with the dictionary's definition, revealing two broad uses of the particle, which either functions as a misalignment element (cf. negation) or a change-of-state token (cf. surprise). It also highlights particular contextual interconnections, the social action being mainly dependent on prosodic variation (affirmative *ba* vs interrogative *ba*), but also on the (com)position of *ba* TCUs (e.g. stand-alone *ba* vs turn-initial *ba*). Based on these findings, I argue for a common semantic and pragmatic background of the particle which explains the seemingly different uses. As I will show, *ba* assigns different levels of ‘expectedness’ to turns that precede or follow its occurrence, hence formulating epistemic stances (see Heritage 2012) vis-à-vis interlocutors’ ‘expected’ reality.

References

Heritage, J. 2012. Epistemics in action: Action formation and territories of knowledge. *Research on Language and Social Interaction* 45(1): 1–29.

Heritage, J. & M.-L. Sorjonen (eds). 2018. *Between Turn and Sequence: Turn-initial Particles across Languages*. Amsterdam & Philadelphia: John Benjamins.

AKN = Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής. 1998. Thessaloniki: Institute of Modern Greek Studies.

Ελίζα ΚΟΥΤΟΥΠΗ-ΚΗΤΗ & Ε. Δημήτριος ΚΗΤΗΣ

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης | ekitis@enl.auth.gr &

Xi'an Jiaotong-Liverpool University | Dimitris.Kitis@xjtlu.edu.cn

Τα συνδετικά ως δομές

Έχει επανειλημμένα επισημανθεί στο παρελθόν ότι τα συνδετικά της NE, και συγκεκριμένα οι λεγόμενοι 'υποτακτικοί σύνδεσμοι', πρέπει να ιδωθούν και να αναλυθούν ως δομές, εννοώντας ότι πρέπει να αναλυθεί η διάρθρωσή τους στο άμεσο γλωσσικό τους περιβάλλον, συμπεριλαμβάνοντας το όλο σύστημα χρόνου/όψης/τροπικότητας τόσο της δευτερεύουσας όσο και της πρωτεύουσας πρότασης (Kitis 2000a, 2000b). Ως γνωστό, τα συνδετικά της NE, όπως και αντίστοιχοι τύποι άλλων γλωσσών, μπορεί να έχουν ποικίλες σημασίες (Τζάρτζανος 1946) και σημαντική επικάλυψη σημασιών και λειτουργιών (Kitis 2000a, 2000b, Κουτούπη-Κητή 2000). Επομένως, μια μεθοδολογία που θα συγκεκριμενοποιεί σε κάποιον βαθμό σημασίες βάσει (πρωτ)αρχικώς τυπικών χαρακτηριστικών θα ήταν ευπρόσδεκτη από τον τεχνολογικό τομέα στον προγραμματισμό λογισμικού, π.χ. αυτόματη μετάφραση, έμπειρα συστήματα κτλ. Αυτού του τύπου η ανάλυση μπορεί να φωτίσει ιδιαίτερα επόμενες λειτουργίες που τυχόν αναπτύσσονται στην οργάνωση της συνομιλίας. Σε αυτή την παρουσίαση θα εστιάσουμε στον υποτακτικό σύνδεσμο *αφού*, ως παραδειγματική περίπτωση, αλλά η μεθοδολογία μπορεί να εφαρμοστεί και σε άλλους υποτακτικούς συνδέσμους. Η επιλογή του *αφού* καθορίστηκε από την ευελιξία του μέσα στην πρόταση, συμπεριλαμβανομένης και της τελικής του θέσης, και από την πεποίθηση ότι η γραμματικοποίηση τέτοιων τύπων αποτελεί σημαντικό παράγοντα στην ανάπτυξη περαιτέρω/παράλληλων λειτουργιών τους στην οικονομία/οργάνωση λόγου σε συνομιλιακά περιβάλλοντα. Θα εξετάσουμε τις σημασίες του σε συνδυασμό με τη διάταξη ρηματικών χρόνων και όψεων, συμπεριλαμβανομένης και της άρνησης. Θα δείξουμε ότι, βάσει γραμματικών χαρακτηριστικών, μπορούμε να καθορίσουμε τη λειτουργία της δευτερεύουσας πρότασης σε γενικές γραμμές και ότι σε κάποιον βαθμό οι επικαλυπτόμενες σημασίες των διαφόρων υποτακτικών συνδέσμων οφείλονται, όχι μόνο στη λεξική τους σημασία, αλλά και σε περιορισμούς συνεμφάνισης. Θα υποστηρίξουμε ότι αυτές οι παράλληλες συναρθρώσεις μπορούν σε σημαντικό βαθμό να προοιωνίσουν την ιδιαίτερη σημασία των NE συνδετικών. Επομένως, δικαιούμαστε να υποστηρίξουμε ότι οι δευτερεύοντες σύνδεσμοι παρουσιάζουν δομική σημασία (constructional meaning). Τα αποτελέσματα υποστηρίζονται από σώματα κειμένων της NE και, αν χρονικά είναι εφικτό, θα σημειώσουμε τη σχέση τύπων του συνδετικού με είδη λόγου.

Connectives as constructions

It has been claimed repeatedly in the past that connectives of Modern Greek (MG), and in particular so-called subordinators, must be seen and analysed as constructions, meaning that they be seen in configurational terms taking into account their immediate linguistic co-text including the TAM system, not only of their own peripheral clause but also of their main (Kitis 2000a, 2000b). It is a well known fact that MG connectives, just like equivalent forms in other languages, too, may have variable meanings (Tzartanos 1946) and show a considerable overlap in meaning and function (Kitis 2000a, 2000b). Therefore, a methodology that may assign more definitive meanings on the basis of primarily and initially formal characteristics would be welcome by digitisation quarters and software programming, such as machine translation, expert systems, etc. Such analyses may also shed light on any subsequent functions they may develop in the organisation of conversation. In this paper, we will concentrate primarily on the subordinator *afu*, as a paradigmatic case, but the methodology used may be extrapolated to account for other MG subordinate connectives. The choice of *afu* has been dictated by its manoeuvrability within its clause, including a final position, and because we believe that the grammaticisation of such forms is a major contributing factor towards actually and finally (also) their developing functions in the economy of conversation (organisational level). We will examine its meanings in connection with the tense-aspect configurations it licenses, and will also consider how negation plays out in this respect. We will demonstrate that, relying solely on the grammatical type of the introduced sentence, we can predict the function of the subordinate clause in broad terms. We will show that to a certain degree these overlapping meanings of different subordinating conjunctions are due, not to their pure lexical meanings, but rather to their co-occurrence constraints, and will argue that these co-occurring configurations can in fact predict the semantic meaning of the MG subordinate conjunction in a large measure. We are then entitled to conclude that subordinate conjunctions have constructional meanings. Our findings have been supported by MG corpora and, time permitting, we would like to identify the connection of different types of this connective with distinct genres.

References

- Kitis, E. 2000a. Temporality and causality: The case of Greek subordinating connectives. *Revue de Semantique et Pragmatique* 8: 121–41.
—. 2000b. Connectives and frame theory: The case of antinomial hypotextual *and*. *Pragmatics & Cognition* 8(2): 357–409.
Κουτούπη-Κητή, E. 2000. Γενικές και ειδικές παρατηρήσεις σε υποτακτικούς συνδέσμους της ΝΕ. *Studies in Greek Linguistics* 20: 222–33.
Τζάρτζανος, Α. 1946/1989. *Νεοελληνική Σύνταξις*. Thessaloniki: Kiriakidis.

Μορφές και λειτουργίες ελληνικών απαντητικών μορίων σε καθημερινές συνομιλίες μεταξύ δίγλωσσων ομιλητών/τριών ελληνικών-γερμανικών

Τις περασμένες δεκαετίες, έρευνες στον τομέα της Ανάλυσης Συνομιλίας έχουν εστιάσει όλο και περισσότερο στις ποικίλες πρακτικές που ομιλητές/τριες χρησιμοποιούν σε απαντητικές συνεισφορές για να τοποθετηθούν ως προς διάφορες πτυχές των προηγούμενων ερωτήσεων. Οι τοποθετήσεις αυτές αφορούν τόσο επισημικά και δεοντολογικά δικαιώματα όσο και τους κοινωνικούς ρόλους και τις σχέσεις που μέσω του σχηματισμού και του περιεχομένου των ερωτήσεων σηματοδοτούνται (βλ. Lee 2013). Συγκεκριμένα για ερωτήσεις ολικής άγνοιας προκύπτει ότι η συμβατότητα τύπου της απάντησης ή η έλλειψή της έχουν σημαντικές επιπτώσεις (π.χ. Raymond 2003) και ότι διαφορετικά μόρια προβληματοποιούν με ειδικό τρόπο ορισμένες προϋποθέσεις της ερώτησης ή και τις προθέσεις που υποδηλώνει (Heritage 1998, Stivers 2011). Επίσης, μελέτες πάνω σε δίγλωσσους/ες ομιλητές/τριες δείχνουν ότι εναλλαγές κώδικα αποτελούν ένα επιπλέον μέσο για τη διαχείριση των πολυδιάστατων διεπιδραστικών απαιτήσεων της ερώτησης (Raymond 2015). Με αφετηρία τις παραπάνω διαπιστώσεις, η ανακοίνωση στοχεύει στη διεύρυνση των γνώσεών μας για τις διάφορες μορφές και λειτουργίες απαντητικών μορίων στην προφορική επικοινωνία. Τα δεδομένα προέρχονται από ηχογραφήσεις καθημερινών συνομιλιών μεταξύ δίγλωσσων ομιλητών και ομιλητριών ελληνικών-γερμανικών συνολικής διάρκειας περίπου 70 ωρών, εκ των οποίων για την παρούσα ανάλυση επιλέχθηκε δείγμα 4 ωρών, που περιλαμβάνει 300 ερωταποκρίσεις με ερωτήσεις ολικής άγνοιας. Εφαρμόζοντας τη μεθοδολογία της Ανάλυσης Συνομιλίας η παρουσίαση επικεντρώνεται στα εξής ερωτήματα:

- Ποιες μορφές απαντητικών μορίων χρησιμοποιούν οι συνομιλητές/τριες;
- Τι συνέπειες έχει η χρήση διαφορετικών απαντητικών μορίων (ή και η παράλειψή τους) για την εξέλιξη της συνομιλίας;
- Υπάρχουν συγκεκριμένες λειτουργίες της εναλλαγής κωδίκων στην απαντητική συνεισφορά;

Τα αποτελέσματα δείχνουν πώς χρησιμοποιείται ευρύ φάσμα διαφόρων μορίων (ελληνικών όσο και γερμανικών) και των συνδυασμών τους. Πέρα από προφανείς διαφορές μεταξύ κάποιων μορφών, π.χ. του απλού *ναι* και του πιο emphatic *ναι ρε*, υπάρχουν και ενδείξεις κοινών λειτουργιών, π.χ. μεταξύ *ναι* και *hm_hm* ως επιβεβαιώσεις υποψήφιων ερμηνειών (candidate understandings). Αξιοσημείωτο είναι ακόμη, ότι φαίνεται να υπάρχουν διαφορές στις προσδοκίες ως προς την επέκταση της απαντητικής συνεισφοράς μετά από συγκεκριμένα μόρια. Τα αποτελέσματα συμβάλλουν σε μια ολοένα και πιο ολοκληρωμένη εικόνα για τη λειτουργικότητα

απαντητικών μορίων σε διαγλωσσικό επίπεδο, επεκτείνοντας το εύρος των γλωσσικών κοινοτήτων υπό έρευνα.

Georgios COUSSIOS

University of Hamburg | georgios.coussios@uni-hamburg.de

Forms and functions of Greek response particles in everyday conversations between Greek–German bilingual speakers

Over the past decades Conversation Analytic research has increasingly focused on the diverse practices interactants utilize in responses to questions to position themselves vis-à-vis matters of epistemic and deontic authority as well as the social roles and relationships construed through the design and content of the question (cf. Lee 2013). For polar questions in particular, it has been shown that putting forth either type-conforming or non-conforming responses has significant implications (e.g. Raymond 2003) and that different kinds of particles are used to convey various problems with certain presuppositions or the agenda of the question (Heritage 1998, Stivers 2011). Moreover, studies on bilingual speakers suggest that they make use of code-switching as a further resource to manage questions' complex contingencies (Raymond 2015). Building on this work, the present study aims at furthering our understanding of the diverse forms and functions of response particles in talk-in-interaction. The data consists of a collection of 300 polar questions from a sample of 4 hours drawn from a corpus of audio-recordings (approx. 70 hours) of informal conversations between Greek–German bilingual speakers. Using conversation analytic methods, the analysis centers on the following questions:

- What types of response particles do the interactants use?
- What implications does the use of different particles (or none at all) have for the unfolding interaction?
- Does code-switching in a responsive turn do something recognizably different from responding in the language of the question turn?

The findings show that a wide range of particles (Greek as well as German) and their combinations are used. Besides obvious differences between some of the forms (e.g. simple *vai* vs. the more emphatic *vai pe*), there are also indications of a certain functional overlap (e.g. between *vai* and *hm hm* as affirmations of candidate understandings). Furthermore, it is notable that there seem to be distinct expectations with regard to turn expansion after different particles. The results add to current insights into response practices, broadening the range of linguistic communities studied.

References

- Heritage, J. 1998. Oh-prefaced responses to inquiry. *Language in Society* 27: 291–334.
- Lee, S.-H. 2013. Response design in conversation. In J. Sidnell & T. Stivers (eds), *The Handbook of Conversation Analysis*, 415–32. Chichester: Wiley-Blackwell.

- Raymond, C. W. 2015. Questions and responses in Spanish monolingual and Spanish-English bilingual conversation. *Language & Communication* 42: 50–68.
- . 2003. Grammar and social organization: Yes/no interrogatives and the structure of responding. *American Sociological Review* 68: 939–67.
- Stivers, T. 2011. Morality and question design. 'Of course' as contesting a presupposition of askability. In T. Stivers, L. Mondada & J. Steensig (eds), *The Morality of Knowledge in Conversation*, 82–106. Cambridge: Cambridge University Press.

Anna LAZAROVA

Sofia University | anna.lazarova@gmail.com

Revisiting the case of *de* in contrastive perspective: Modern Greek *ντε* vs. Bulgarian *де*

The pragmatic particle *de* is found with similar function(s) as well as variations in Balkan languages such as Greek, Bulgarian, Bosnian-Croatian-Serbian, and Turkish, and in other Slavic languages, namely Slovenian, Russian and Ukrainian. This paper explores the functions of the particle on its own and in collocations in Modern Greek in comparison with those in Bulgarian. It aims to sum up and revisit the existing descriptions (Τζάρτζανος 1996, Τσοχατζίδης 1986, Michelioudakis 2015) in contrastive perspective. Most of the empirical material is excerpted both from spoken corpora of Greek (Corpus of Spoken Greek of IMGS) and Bulgarian (SpokenBg), as well as computer-mediated communication. Some additional audio-recordings of naturally occurring talk are also examined. As a result, examples of a function of *de* in Modern Greek that has not been previously discussed are found in our corpus – to mark an anaphoric specification of a previously mentioned entity, namely speaker's self-repair or more exact reference: *Εκεί που μιλούσε με τον μαέστρο της χειραγώγησης (τη μάνα μου ντε) τη ρώτησε τι κάνω εγώ.*

As *de* serves mainly interpersonal functions, but also could signal textual relations, the tools both of Discourse and Conversation Analysis are used in the research. The challenge is to suggest a 'nuclear meaning' of the particle in both languages. Whether the *de*-s of the two languages are cognate or not, the one typical common function seems to be that of functioning with imperatives, while the other uses seem related to adjustment of the common ground (Hauge 2012, Hauge et al. 2015).

**Επανεξετάζοντας το μόριο *de* από αντιπαραθετική σκοπιά:
Το νεοελληνικό μόριο *ντε* και το βουλγαρικό *де***

Το πραγματολογικό μόριο *de* εμφανίζεται με παρόμοιες λειτουργίες ή παραλλαγές σε βαλκανικές γλώσσες, όπως η ελληνική, η βουλγαρική, η βοσνιακή-κροατική-σερβική και η τουρκική, καθώς και σε άλλες σλαβικές γλώσσες, όπως η σλοβενική, η ρωσική και η ουκρανική. Η ανακοίνωση εξετάζει τις λειτουργίες του μορίου όταν χρησιμοποιείται αυτόνομα ή σε συνδυασμό με άλλες λέξεις στη νεοελληνική σε σύγκριση με τις λειτουργίες του στη βουλγαρική, με στόχο να συνοψίσει και να επανεξετάσει αντιπαραθετικά τις ήδη υπάρχουσες περιγραφές του μορίου (Τζάρτζανος 1996, Τσοχατζίδης 1986, Michelioudakis 2015). Το μεγαλύτερο μέρος του εμπειρικού υλικού προέρχεται από το Corpus Προφορικού Λόγου του ΙΝΣ, το corpus της βουλγαρικής SpokenBg και κείμενα ηλεκτρονικής επικοινωνίας. Εξετάζονται επίσης ορισμένες πρόσθετες ηχογραφήσεις φυσικής γλωσσικής διεπίδρασης. Ως εκ τούτου, στο υλικό εντοπίζονται παραδείγματα μιας λειτουργίας του *ντε* στα ελληνικά που δεν έχει συζητηθεί μέχρι τώρα – να σημαδεύει την προσδιοριστική αναφορά σε μια οντότητα η οποία εισήχθη προηγουμένως, δηλαδή ως αυτοδιόρθωση ή ακριβέστερη αναφορά, π.χ. *Εκεί που μιλούσε με τον μαέστρο της χειραγώγησης (τη μάνα μου ντε) τη ρώτησε τι κάνω εγώ*.

Επειδή το μόριο *de* έχει κυρίως διαπροσωπικές λειτουργίες, αλλά μπορεί να εκφράζει και κειμενικές σχέσεις, χρησιμοποιούνται τα εργαλεία τόσο της Ανάλυσης Λόγου όσο και της Ανάλυσης Συνομιλίας. Η πρόκληση είναι να προσδιοριστεί η 'πυρηνική σημασία' του μορίου και στις δύο γλώσσες. Ανεξάρτητα από το αν τα μόρια *de* στις δύο γλώσσες είναι συγγενικά ή όχι, η μία χαρακτηριστική κοινή λειτουργία τους φαίνεται να συνίσταται στη συσχέτισή τους με την προστακτική, ενώ οι λοιπές χρήσεις τους μάλλον σχετίζονται με τη διαχείριση της κοινής γνώσης (Hauge 2012, Hauge κ.ά. 2015).

References

- Corpus of Spoken Greek. Institute of Modern Greek Studies. [<http://ins.web.auth.gr/index.php?lang=en&Itemid=251>]
- Hauge 2012 = Xayre, X. P. 2012. Прагматичният маркер *де* в съпоставителен план с германските езици. *Български език* 62(6): 53–58.
- Hauge, K. R., A. Lazarova, L. Šarić & S. A. Alvstad. 2015. The particle *de* in Bulgarian, Modern Greek, BCS, and Turkish. Paper presented at the 11th Congress of South-East European Studies (Sofia).
- Michelioudakis, D. 2015. Informativeness sensitive particles: *ντε* and *δα* in Modern Greek. [abstract] In *12th International Conference on Greek Linguistics (ICGL12)*. Abstracts, 243–44. Berlin.
- Corpus of Spoken Bulgarian. [<http://bgspeech.net/>]

Τζάρτζανος, Α. 1996. *Νεοελληνική Σύνταξις (της κοινής Δημοτικής)*, 2nd ed., 2nd vol. Thessaloniki.

Τσοχατζίδης, Σ. 1986. Η πραγματολογία του ντε. *Studies in Greek Linguistics* 7: 223–33.

Μαριάνθη ΜΑΚΡΗ-ΤΣΙΛΙΠΑΚΟΥ

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης | mmakrits@enl.auth.gr

Αποδοκιμασία και (απο)στοίχιση: Η περίπτωση του *καλέ*

Στα λεξικά της κοινής νεοελληνικής, το λ. *καλέ* ανάγεται ετυμολογικά στην κλητική πτώση του μεσαιωνικού επιθέτου *καλός* και περιγράφεται ως ένα οικείο επιφώνημα, το οποίο χρησιμοποιείται ως προσφώνηση (ενίοτε αντί ονόματος), με τις επιπρόσθετες λειτουργίες της προτροπής, παράκλησης, αμφιβολίας, έκφρασης έκπληξης ή ειρωνείας. Η ανακοίνωση επικεντρώνεται στη χρήση του *καλέ* ως ενός πραγματολογικού μορίου το οποίο καταδεικνύει τη διαδραστική δυσαρμονία (ενόχληση, διαφωνία, αντίρρηση, αγανάκτηση, καταγγελία, κριτική κτλ.) στην προφορική επικοινωνία. Με αυτή την ιδιότητα το *καλέ* εμφανίζεται στην αρχή ή στο τέλος της μονάδας δόμησης συνεισφοράς και σε πρώτη ή δεύτερη θέση, προαναγγέλλοντας ή ολοκληρώνοντας την εγκατάσταση απόστασης από τη/τον συνομιλήτρια/τή, ακόμη και στην περίπτωση που διατηρείται η αλληλουχική ευθυγράμμιση. Συμπληρωματικά, το *καλέ* συχνά λειτουργεί συνδυαστικά με άλλα μόρια αποδοκιμασίας, συμβάλλοντας στην αποσαφήνιση της προσλεκτικής ισχύος του εκφωνήματος. Τα αυθεντικά δεδομένα της μελέτης έχουν συλλεχθεί από ποικίλες πηγές, όπως καθημερινές συνομιλίες μεταξύ φίλων και συγγενών, τηλεοπτικά προγράμματα προφορικού λόγου, διαφημίσεις, κοινοβουλευτικές συνεδρίες κτλ., καλύπτοντας ένα σχετικά ευρύ φάσμα περιστάσεων. Η ανάλυση πραγματοποιείται στο πλαίσιο του θεωρητικού πλαισίου της Εθνομεθοδολογικής Ανάλυσης Συνομιλίας / Ανάλυσης Κατηγοριοποίησης Μελών.

Marianthi MAKRI-TSILIPAKOU

Aristotle University of Thessaloniki | mmakrits@enl.auth.gr

Disaffiliative (dis)alignment: The case of Greek *καλέ*

Modern Greek dictionary entries for the item *καλέ* /ka'le/ trace it back to the vocative case of the medieval adjective *καλός* 'good-masc.', and describe it as a colloquial interjection that can serve as an address form (in lieu of a name/names), with the additional functions of exhorting, pleading, doubting, expressing astonishment or irony. This study focuses on the use of *καλέ* as a pragmatic particle that indexes discord (annoyance, disagreement, objection, indignation, complaint, criticism, etc.) in talk-in-interaction. As such, *καλέ* can occur turn-initially or turn-finally in either first or second position, foreshadowing or rounding off disaffiliative acts, even if in alignment with the current activity. Additionally, it often combines with other adversarial

particles resulting in further clarification/intensification of the illocutionary force of the particular utterance. The authentic data has been culled from various sources of talk-in-interaction, such as everyday conversations among friends and relatives, TV reality/game/talk shows, commercials, parliament sessions, etc., thus covering a fairly wide range of contexts. Analysis is carried out within the theoretical framework of Ethnomethodological Conversation Analysis / Membership Categorization Analysis.

References

- Haakana, M., M. Laakso & J. Lindström (eds). 2016. *Talk in Interaction: Comparative Dimensions*. Helsinki: Finnish Literature Society.
- Heritage, J. & M.-L. Sorjonen (eds). 2018. *Between Turn and Sequence: Turn-initial Particles Across Languages*. Amsterdam & Philadelphia: John Benjamins.
- Lee, S.-H. & H. Tanaka. 2016. Affiliation and alignment in responding actions. *Journal of Pragmatics* 100: 1–7.
- Lindström, A. & M.-L. Sorjonen. 2013. Affiliation in conversation. In J. Sidnell & T. Stivers (eds), *The Handbook of Conversation Analysis*, 350–69. Oxford: Wiley-Blackwell.
- Norrick, N. R. 2009. Interjections as pragmatic markers. *Journal of Pragmatics* 41: 866–91.
- Pomerantz, A. & J. Heritage. 2013. Preference. In J. Sidnell & T. Stivers (eds), *The Handbook of Conversation Analysis*, 210–28. Oxford: Wiley-Blackwell.
- Steensig, J. 2013. Conversation analysis and affiliation and alignment. In C. Chapelle (ed.), *The Encyclopedia of Applied Linguistics*, 944–48. Oxford: Wiley-Blackwell.
- Stivers, T. 2018. How we manage social relationships through answers to questions: The case of interjections. *Discourse Processes* [<https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/0163853X.2018.1441214>]
- Stivers, T., L. Mondada & J. Steensig. 2011. Knowledge, morality and affiliation in social interaction. In T. Stivers, L. Mondada & J. Steensig (eds), *The Morality of Knowledge in Conversation*, 3–24. Cambridge: Cambridge University Press.

Αγγελική ΜΠΑΛΑΝΤΑΝΗ

University of Essex | abalalan@essex.ac.uk

Ναι: Είναι απλά ένα μόριο συμφωνίας;

Η ανακοίνωση εξετάζει τις αποκρίσεις σε ενημερώσεις στην καθημερινή επικοινωνία στα ελληνικά. Παρά την αυξανόμενη βιβλιογραφία ως προς την εξέταση των πρακτικών που χρησιμοποιούνται από Αγγλούς/Αγγλίδες ομιλητές/τριες ως απόκριση σε μια ενημέρωση, ελάχιστη είναι η δουλειά που έχει γίνει στη μελέτη της χρήσης τους στο πλαίσιο των ελληνικών συνομιλιών. Η παρούσα μελέτη θα συμβάλει επομένως στον τομέα, εξετάζοντας τη λήψη ενημερώσεων στα ελληνικά δίνοντας πληροφορίες ως προς το γιατί το ναι σε μορφή ερώτησης είναι η λεγόμενη *προτιμώμενη* απόκριση σε μια νέα ενημέρωση, συμβάλλοντας έτσι στη διεπιστημονική σημασία του μορίου στην ελληνική ομιλία. Με τον όρο *ενημέρωση* εννοώ οποιαδήποτε έκφραση που μεταδίδει πληροφορίες; για παράδειγμα, “αγόρασα ένα

νέο σπίτι με τον σύζυγό μου” είναι ένα απλό παράδειγμα ενημέρωσης. Μελέτες στα αγγλικά εισηγούνται ότι οι ενημερώσεις μπορούν να αμφισβητηθούν (Drew 2003), να προσληφθούν με έκπληξη (Wilkinson & Kitzinger 2006) ή απλώς να γίνουν αποδεκτές από τα συνομιλούντα άτομα. Η παρούσα ανάλυση αφορά τη χρήση του *ναι* σε μορφή ερώτησης για τη διαχείριση αυτών των συγκεκριμένων ενεργειών.

Η μέθοδος που χρησιμοποιείται για τη διεξαγωγή της έρευνας είναι η Ανάλυση Συνομιλίας. Τα δεδομένα που επιλέχθηκαν και χρησιμοποιήθηκαν για τη συγκεκριμένη μελέτη συνίστανται από ηχητικές και βιντεοσκοπημένες συνομιλίες μεταξύ φίλων και μελών οικογένειας από ποικίλες ηλικιακές ομάδες και κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο συνολικής διάρκειας 17,5 ωρών.

Τα προκαταρκτικά αποτελέσματα δείχνουν ότι το *ναι* μετά από μια νέα ενημέρωση μπορεί να έχει διάφορες λειτουργίες, ανάλογα με το αλληλεπιδραστικό περιβάλλον στο οποίο βρίσκεται. Ανάλογα με τη θέση του στην ακολουθία και τη σύνθεσή του μέσα στη συνεισφορά, μπορεί να υποδηλώνει δυσπιστία, απόρριψη ή αποδοχή.

Angeliki BALANTANI

University of Essex | abalan@essex.ac.uk

Greek *ne*: Is it merely an agreement token?

This study examines responses to informings in naturally-occurring Greek interaction. Despite the growing literature on the examination of practices that are being used by English speakers to respond to an informing, little work has been done to study their use in the context of Greek conversations. The present study will therefore contribute to the field by examining information receipts in Greek and provide insights into why *ne* in a questioning format is the so-called *preferred* response to a new informing and determine its interactional significance in Greek talk-in-interaction. By *informing* I mean any utterance that conveys information; for example, “I bought a new house with my husband” is a simple example of an informing. Work on English has suggested that informings can be challenged (Drew 2003), receipted with surprise (Wilkinson & Kitzinger 2006) or merely be accepted. The present analysis addresses the use of *ne* ‘yes’ in a questioning format in managing those particular actions.

The method employed to conduct the research for this study is Conversation Analysis. The data selected and utilized for the specific study consists of audio- and video-recordings of naturally occurring talk among friends and family members from diverse age groups and socioeconomic backgrounds of 17 and a half hours in total.

Preliminary results indicate that, *ne* after a new informing can have several functions, according to the interactional environment in which it is situated. Depending on its position in the sequence and its composition inside the turn, it can indicate disbelief, rejection or acceptance.

References

- Drew, P. 2003. Precision and exaggeration in interaction. *American Sociological Review* 68(6): 917–38.
- Wilkinson, S. & C. Kitinger. 2006. Surprise as an interactional achievement: Reaction tokens in conversation. *Social Psychology Quarterly* 69(2): 150–82.

Μαρία ΜΠΑΡΟΥΝΗ

Πανεπιστήμιο Κρήτης | mariabarouni@gmail.com

Ούτε καν! Ερμηνεία και χρήση στην προφορική επικοινωνία

Τα στοιχεία *ούτε καν*

Κατά την παραδοσιακή ανάλυση, τα στοιχεία *ούτε (καν)* μαρκάρουν το στοιχείο που προσδιορίζουν ως το πιο πιθανό στοιχείο σε μια πραγματολογική κλίμακα. Στο παράδειγμα [1] το να μιλήσει κάποιος/α θεωρείται η πιο πιθανή εναλλακτική:

[1] *Ούτε καν* μίλησε

Ωστόσο, στην ανακοίνωση θα επικεντρωθώ σε μια άλλη χρήση αυτών των μορίων. Συγκεκριμένα, όταν χρησιμοποιούνται χωρίς να προσδιορίζουν κάποιο στοιχείο. Στην περίπτωση αυτή λαμβάνουν τη σημασία του ‘καθόλου, σε καμία περίπτωση’, όπως φαίνεται στο παράδειγμα [2]:¹

[2] Τι θες να κάνω; Intro; *Ούτε καν*...

Μεθοδολογία

Η έρευνα αυτή βασίζεται σε δεδομένα προερχόμενα από τις εξής πηγές (Γούτσος & Φραγκάκη 2015): Εθνικός Θησαυρός Ελληνικής Γλώσσας, Σώμα Ελληνικών Κειμένων (ΣΕΚ), Η Πύλη για την Ελληνική Γλώσσα, GkWaC, Corpus Προφορικού Λόγου του Ινστιτούτου Νεοελληνικών Σπουδών. Ωστόσο, λόγω του ότι η συγκεκριμένη χρήση του *ούτε καν* συναντάται κυρίως στον προφορικό λόγο, η ανάλυση θα βασιστεί σε ηχογραφημένες πηγές (βλ. συνδέσμους παρακάτω).

Βασικά ευρήματα και στόχος της έρευνας

Η χρήση του *ούτε καν* σε περιβάλλοντα όπως στο [2] εντοπίζεται συνήθως στον προφορικό λόγο και κυρίως από νέους/ες ομιλητές/τριες. Ως εκ τούτου, είναι σπάνιο στα παραπάνω σώματα κειμένων. Ωστόσο, το συναντάμε σε βίντεο στο youtube, σε rap τραγούδια ή σε σύντομες συνομιλίες μεταξύ νέων ανθρώπων. Με βάση αυτές τις πηγές και τις περιορισμένες γραπτές χρήσεις, θα διερευνήσω το πραγμα-

¹ [<https://www.youtube.com/watch?v=lgaffnNu1eI>]

τολογικό περιεχόμενο όπου συναντάται η εν λόγω χρήση των στοιχείων *ούτε καν*. Επιπλέον, θα παρουσιάσω τη συντακτική κατανομή, καθώς και το σημασιολογικό περιεχόμενο στη συγκεκριμένη χρήση. Αυτό θα σχετιστεί με την παραδοσιακή ανάλυση του *ούτε* ως αρνητικού πολικού στοιχείου και του *καν* ως emphatic μορίου (Giannakidou 2007, Barouni 2018). Η ανάλυση θα συσχετιστεί με άλλες γλώσσες όπου παρατηρείται το φαινόμενο (π.χ. αγγλικά).

Maria BAROUNI

University of Crete | mariabarouni@gmail.com

***Oute kan!* Interpretation and use in oral speech**

The particles *oute kan*

Traditionally, the particles *oute (kan)* mark their associate as the most likely element on the pragmatic scale. In [1] *speaking* is considered as the most likely thing to do.

- [1] *Oute* *kan* milise
 oute *kan* spoke
 '(S)he didn't even speak.'

However, at present I will focus on another use of the particles *oute kan*, namely when these stand on their own receiving an emphatic meaning 'not at all / no way', as in [2]:¹

- [2] Ti thes na kano? Intro? *Oute kan...*
 what want to do? Intro? Oute kan
 'What do you want me to do? Intro? No way!'

Methodology

The research is based on data from the following sources (Γούτσος & Φραγκάκη 2015): Hellenic National Corpus, Corpus of Greek texts (ΣΕΚ), Portal for the Greek Language, GkWaC, Corpus of Spoken Greek of the Institute of Modern Greek Studies (CSG). However, since this particular use of *oute kan* occurs mostly in oral speech, the analysis will be based from recorded instances of the combination of these particles (see selected links below).

Main findings and goal of the research

The combination of *oute kan* occurs in oral speech, mostly among young speakers. Uses of this combination are rare in the above mentioned corpora. However, it occurs in youtube videos, rap songs or short talks again mostly by young people. Based on these recordings and the limited written resources, I will explore the particular pragmatic context in which *oute kan* occurs. In addition, I will present the syntactic distri-

¹ [<https://www.youtube.com/watch?v=lgaffnNu1eI>]

bution, as well as its semantic contribution in this particular use. This will be related to the traditional analysis of the negative polarity item *oute* with the minimizer *kan* (Giannakidou 2007, Barouni 2018). The analysis will extend to other languages which show similar instances of this phenomenon (i.e. English).

References

Barouni, M. 2018. *Topics in the Syntax-Semantics of Greek Particles*. Unpubl. Ph.D. diss. University of Crete.

Giannakidou, A. 2007. The landscape of *even*. *Natural Language and Linguistic Theory* 25: 39–81.

Γούτσος, Δ. & Γ. Φραγκάκη. 2015. *Εισαγωγή στη Γλωσσολογία Σωμάτων Κειμένων*. Athens: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. [<http://hdl.handle.net/11419/1932>]

Other Links from Youtube, available on 30.1.2019:

<https://www.youtube.com/watch?v=KMmcxZOb2ok&t=>

<https://www.youtube.com/watch?v=ebQQEtmyE4M>

Θεοδοσία-Σούλα ΠΑΥΛΙΔΟΥ

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης | pavlidou@lit.auth.gr

Γύρω από το *κατάλαβα*:

Η συνεμφάνισή του με άλλα αποκριτικά μόρια

Όπως και σε άλλες γλώσσες (βλ. Deppermann 2011 για τη γερμανική, Polak-Yitzhaki & Maschler 2016 για την εβραϊκή), το ρήμα ‘καταλαβαίνω’ τροφοδοτεί στα ελληνικά ποικίλες διεπιδραστικές και οργανωτικές λειτουργίες, ανάλογα με τον ρηματικό τύπο και τις δομές στις οποίες εμπλέκεται κατά τη διεπίδραση. Αφετηρία για την ανακοίνωση αυτή αποτελεί ο αναδυόμενος μεταεπικοινωνιακός δείκτης της ελληνικής *κατάλαβα* (Παυλίδου 2019) και στόχος της είναι να εξετάσει τη συνεμφάνισή του με άλλα πραγματολογικά μόρια στο πλαίσιο της ίδιας συνεισφοράς ή αλληλουχίας.

Από την προηγούμενη έρευνά μου προέκυψε ότι το μεταεπικοινωνιακό *κατάλαβα* εμφανίζεται κυρίως σε 3η θέση (μετά από μια αλληλουχία ερώτησης-απάντησης) ή σε 2η (μετά από μια πληροφόρηση) και λειτουργεί πρωταρχικά ως απόδειξη παραλαβής της πληροφορίας (Heritage 1984). Η παρούσα ανακοίνωση στηρίζεται σε διευρυμένα δεδομένα από ηχογραφήσεις/βιντεοσκοπήσεις (με συνολική διάρκεια πάνω από 47 ώρες) που περιλαμβάνονται στο *Corpus Προφορικού Λόγου*. Διαπιστώνεται ότι σε περισσότερες από τις μισές του εμφανίσεις στα παραπάνω αλληλουχικά περιβάλλοντα το μεταεπικοινωνιακό *κατάλαβα* ‘ συνοδεύεται’ από άλλα μόρια, όπως τα *α, ναι, μάλιστα, μπράβο*, με συχνότερα τα δύο πρώτα. Παρατηρείται επίσης ότι η σειρά των μορίων αυτών δεν είναι ελεύθερη αλλά υπόκειται σε κάποιους περιορισμούς.

Η εξέταση των δεδομένων από τη σκοπιά της Ανάλυσης Συνομιλίας αναδεικνύει την αποκριτική λειτουργία των εμπλεκόμενων μορίων και ανιχνεύει τη διακριτή συμβολή τους στην οργάνωση της διεπίδρασης, λαμβάνοντας υπόψη και άλλες πτυχές, όπως η επανάληψη. Υποστηρίζεται ότι η διαφοροποιημένη συμπεριφορά τους μπορεί να ερμηνευθεί βάσει: (α) της (λιγότερο ή περισσότερο έντονης) παρουσίας αναφορικής σημασίας (και του είδους της) στα εν λόγω στοιχεία, (β) της μη ισοδύναμης κατανομής τους. Τέλος, εξετάζεται κατά πόσο τα κριτήρια αυτά επιτρέπουν προβλέψεις ως προς τη σειρά εμφάνισης των μορίων αυτών στο πλαίσιο της συνηγορίας ή της αλληλουχίας.

Theodossia-Soula PAVLIDOU

Aristotle University of Thessaloniki | pavlidou@lit.auth.gr

**On and around *katalava* ('I understood'):
Its co-occurrence with other response tokens**

As in other languages (cf. Deppermann 2011 for German, Polak-Yitzhaki & Maschler 2016 for Hebrew), the verb 'to understand' informs various interactional and discourse-organizational functions, depending on the particular verb form and the constructions in which it is involved when used in interaction. The point of departure for this paper is the emergent metacommunicative marker *κατάλαβα* ([ka'talava] 'I understood') of the Greek language (Pavlidou 2019), and its aim is to examine the co-occurrence of this marker with other pragmatic particles within the same turn or sequence.

My previous work has shown that the metacommunicative *κατάλαβα* occurs mainly in 3rd position (after a question-answer sequence) or in 2nd (after an informing) and functions primarily as an information receipt (Heritage 1984). The present paper is based on extended data from audio-/video-recordings (more than 47 hours) that are part of the *Corpus of Spoken Greek*. It is observed that in more than half of its occurrences in the above sequential environments the metacommunicative *κατάλαβα* is 'accompanied' by other particles, e.g. *α* ([a] 'ah'), *ναι* ([ne] 'yes'), *μάλιστα* ([malista] 'yes' more formal), *μπράβο* ([bravo] 'bravo'), the first two being the most frequent ones. Moreover, it is found that the ordering of these particles is not free but subject to some restrictions.

Examination of the data from a Conversation Analytic perspective, showcases their responsive function of these particles and traces their particular contribution in the organization of interaction, taking also other aspects, e.g. repetition, into account. It is argued that the differentiation in their behavior can be accounted for on the basis of (a) the (more or less intense) presence of referential meaning (and its kind) in the particles in question, (b) their non-equivalent distribution. Finally, it is discussed to what extent these criteria allow for predictions regarding their ordering within a turn or sequence.

References

- Corpus of Spoken Greek*. Institute of Modern Greek Studies. [http://ins.web.auth.gr/index.php?lang=en&Itemid=251]
- See also Pavlidou, Th.-S. (ed.). 2016. *Καταγράφοντας την Ελληνική Γλώσσα* [Making a Record of the Greek Language]. Thessaloniki: Institute of Modern Greek Studies.
- Deppermann, A. 2011. Constructions vs. lexical items as sources of complex meanings: A comparative study of constructions with German *verstehen*. In P. Auer & S. Pfänder (eds), *Constructions: Emerging and Emergent*, 88–126. Berlin: de Gruyter.
- Heritage, J. 1984. A change-of-token and aspects of its sequential placement. In J. M. Atkinson & J. Heritage (eds), *Structures of Social Action: Studies in Conversation Analysis*, 299–343. Cambridge: Cambridge University Press.
- Pavlidou, Th.-S. 2019. Μεταγλωσσικός σχολιασμός: Η περίπτωση του κατάλαβα. *Studies in Greek Linguistics (In Memoriam M. Setatos)* 39: 803–19.
- Polak-Yitzhaki, H. & Y. Maschler. 2016. Disclaiming understanding? Hebrew *'ani lo mevin/a* ('I don't understand') in everyday conversation. *Journal of Pragmatics* 106: 163–83.

Θεοδοσία-Σούλα ΠΑΥΛΙΔΟΥ, Λένα ΓΙΑΛΑΜΠΟΥΚΗ, Αγγελική ΑΛΒΑΝΟΥΔΗ & Χρήστος ΑΝΑΝΙΑΔΗΣ

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης | pavlidou@lit.auth.gr, giallena@yahoo.gr,
alvanoudiag@yahoo.gr, ch.ananiades@gmail.com

‘Ελάχιστες αντιδράσεις’:

Η περίπτωση των *μ* και *μμ* σε καθημερινές συνομιλίες

Οι μικρού συνταγματικού μήκους ‘λέξεις’ ή φθογγικές σειρές, ως αναδραστικά στοιχεία από την πλευρά των συνομιλητών/τριών, παρέμειναν σταθερά – με ελάχιστες εξαιρέσεις (πρβ. π.χ. Jakobson 1960, Yngve 1970) – εκτός γλωσσολογικού ενδιαφέροντος. Αντίθετα, στο πλαίσιο της Ανάλυσης Συνομιλίας από πολύ νωρίς επισημάνθηκε ο διεπιδραστικός τους ρόλος (πρβ. π.χ. Schegloff 1982, Jefferson 1983, Heritage 1984) και αναδείχθηκε το εύρος των λειτουργιών τους (πρβ. Gardner 2001). Στόχος της παρούσας ανακοίνωσης είναι να χαρτογραφήσει το πεδίο χρήσης δύο συχνότατων στοιχείων της ελληνικής, των *μ* και *μμ*, και να ανιχνεύσει τις λειτουργίες τους στην καθημερινή συνομιλία.

Τα δεδομένα μας ξεπερνούν τις 300 περιπτώσεις και προέρχονται από 10 πλήρως απομαγνητοφωνημένες συνομιλίες (υποσύνολο του *Corpus Προφορικού Λόγου*). Θεωρώντας βασικό το κριτήριο της συλλαβικότητας (Ward 2004), εκκινούμε από δύο μόνο μορφές, δηλαδή *μ* και *μμ*, και εξετάζουμε τα αλληλουχικά περιβάλλοντα εμφάνισής τους. Τα περιβάλλοντα αυτά διαφοροποιούνται καταρχήν ανάλογα με το αν η συνεισφορά, αντίδραση στην οποία αποτελούν τα *μ* και *μμ*, συνιστά πράξη που ‘επιβάλλει’ μια αντίδραση, όπως μια ερώτηση, ή όχι. Παίρνοντας υπόψη περαιτέρω προσωδιακά στοιχεία (συγκεκριμένα τον επιτονισμό και τον τονισμό) των δύο βασικών μορφών, διαπιστώνουμε μια γκάμα πράξεων που πραγματώνονται με

τα *μ* και *μμ*: παραλαβή πληροφορίας, συμφωνία με δήλωση/αξιολόγηση, απάντηση (καταφατική, αποφατική) σε ερώτηση κτλ. ή, απλώς, έκφραση της αναγνώρισης ότι ο/η συνομιλητής/τρια θα συνεχίσει να μιλάει (φατική λειτουργία- *prb.* 'continuers' του Schegloff 1982).

Παρά το γεγονός ότι δεν προκύπτει μια απόλυτη συσχέτιση μορφής και λειτουργίας, αναδύονται ορισμένες προτιμησιακές σχέσεις, π.χ. του δισύλλαβου μορίου με τη φατική λειτουργία και του μονοσύλλαβου με την παραλαβή πληροφορίας ή συμφωνία με μια δήλωση ή αξιολόγηση. Κοινός πυρήνας των διαφορετικών λειτουργιών φαίνεται να είναι η ελαχιστοποίηση του κόστους (δεσμεύσεις, υποχρεώσεις, ευθύνες) που συνεπάγεται η εκάστοτε πράξη. Κατ' επέκταση, υποθέτουμε ότι το πραγματολογικό νόημα αυτών των φωνολογικά ελάχιστων στοιχείων, παντελώς κενών αναφορικής σημασίας, αντικατοπτρίζει την ελάχιστη προϋπόθεση της επικοινωνιακής πράξης – την ενεργή παρουσία των συμμετεχόντων στη διεπίδραση.

**Theodossia-Soula PAVLIDOU, Lena GIALABOUKI,
Angeliki ALVANOUDI & Christos ANANIADIS**

Aristotle University of Thessaloniki | pavlidou@lit.auth.gr, giallena@yahoo.gr,
alvanoudiag@yahoo.gr, ch.ananiades@gmail.com

'Minimal responses':

The case of *m* and *m(h)m* in everyday conversations

Little 'words' or vocalizations, as responsive signals on the listeners' side, have long remained – with very few exceptions (cf. e.g. Jakobson 1960, Yngve 1970) – outside the linguistics' scope. By contrast, within Conversation Analysis their role in interaction has been underscored early on (cf. e.g. Schegloff 1982, Jefferson 1983, Heritage 1984) and their functional range has been pointed out (cf. Gardner 2001). The aim of the present paper is to map the use of two very frequent minimal responses in Greek interaction, *m* and *m(h)m*, and to trace their functions in everyday conversation.

Our data amount to more than 300 cases and are drawn from 10 fully transcribed conversations (a subset of the *Corpus of Spoken Greek*). Taking the criterion of syllabification (Ward 2004) as our point of departure, we start out with only two forms, i.e. *m* and *m(h)m*, and examine their sequential environments. These environments are differentiated according to the turn to which *m* or *m(h)m* responds, namely, according to whether it makes relevant a typed second pair-part or not. Taking then further prosodic features of these two forms (more specifically, intonation and stress) into account, we find a gamut of actions that can be accomplished with the minimal responses in question: information receipt, agreement with a statement or assessment, answer (affirmative or negative) to a question, and so on, or, simply, signaling recognition of the fact that the current speaker will continue to talk (phatic function, cf. Schegloff's 'continuers').

Despite the fact that no definitive association between form and function can be claimed, certain preferential relations, e.g. between $m(h)m$ and the phatic function and between m and information receipt or agreement, emerge. The common denominator of the various functions seems to be the minimalization of cost (commitments, obligations, responsibilities) that the action involved implies. With this in mind, we would like to suggest that the pragmatic meaning of these minimal vocalizations, devoid of any referential meaning, reflects the minimal requirement of communicative acts – the active presence of participants in interaction.

References

- Corpus of Spoken Greek*. Institute of Modern Greek Studies. [<http://ins.web.auth.gr/index.php?lang=en&Itemid=251>]
- See also Pavlidou, Th.-S. (ed.). 2016. *Καταγράφοντας την Ελληνική Γλώσσα* [Making a Record of the Greek Language]. Thessaloniki: Institute of Modern Greek Studies.
- Gardner R. 2001. *When Listeners Talk*. Amsterdam & Philadelphia: John Benjamins.
- Heritage, J. 1984. A change of state token and aspects of its sequential placement. In J. M. Atkinson & J. Heritage (eds), *Structures of Social Action*, 299–345. Cambridge: Cambridge University Press.
- Jakobson, R. 1960. Closing statement: Linguistics and poetics. In T. A. Sebeok (ed.), *Style in Language*, 350–77. Cambridge, Mass.: MIT Press.
- Jefferson, G. 1983. Caveat speaker: Preliminary notes recipient topic-shift implicature. *Tilburg Papers in Language and Linguistics*. Tilburg University, Department of Language and Literature.
- Ward, N. 2004. Pragmatic functions of prosodic features in non-lexical utterances. *Speech Prosody* 4: 325–28.
- Yngve, V. 1970. On getting a word in edgewise. In *Papers from the 6th Regional Meeting, Chicago Linguistic Society*, 567–77. Chicago: Chicago Linguistic Society.

Geoffrey RAYMOND

University of California at Santa Barbara | graymond@ucsb.edu

Registering and resisting changing states: Epistemic subordination, change of state tokens, and the maintenance of a known-in-common stock of knowledge

Across a range of activities, institutional settings, and stages of life, humans – children, learners, recipients of news (Maynard 2003), questioners, call takers, police officers, and many others – must decide what to do with the knowledge and information that is conveyed by others who, by virtue of their experiences, social relationships, and the like, can claim to know more, or better, about those states of affairs. Drawing on Heritage's (1984) field defining observations regarding "Oh" as a "change of state token", and the research on epistemics that in part emerged from it (Heritage & Raymond 2005, Raymond & Heritage 2006, Heritage 2012a, 2012b, 2013, 2018, Raymond

2018), this paper examines a range of contingencies less knowledgeable (or K-, see Heritage 2012a) recipients manage in registering and resisting the claims and actions of more knowledgeable (or K+) speakers, and the front-line practices they use in doing so. As these analyses reveal, K- recipients' deployment of these practices, and the subsequent development and (possible) resolution of such sequences, are sensitive to the types of knowledge or information relevant for the course of action, how the participants come to know and convey it, as well as the ways in which K- recipients may be publicly accountable for beliefs about those state of affairs expressed in their prior conduct. Using these observations, I suggest how the current framework for understanding epistemic status, the gradients along which they are positioned, and the import of these for the overall structural organization of action sequences (see Heritage 2012a, 2012b, 2013, Raymond 2018) might be expanded, and discuss the range of ways that tokens and other sequentially sensitive practices are adapted to managing changes and adjustments to the common stock of knowledge that participants rely on in making sense of their actions and circumstances (see Raymond & Sidnell forthcoming). Though it may appear that K- recipients' relatively subordinate status diminishes their import for the organization of action and a socially shaped stock of knowledge, we should not lose sight of the fact that across a range of activities and settings they are the focus of K+ speakers efforts to inform and persuade, and the primary locus of change (in terms of epistemic status, see Raymond 2018), and thus that they provide a crucial check on K+ speakers' efforts to transform the socially ratified, common stock of knowledge that will inform future actions and relations.

Geoffrey RAYMOND

University of California at Santa Barbara | graymond@ucsb.edu

**Καταγράφοντας και αποκρούοντας μεταβαλλόμενες καταστάσεις:
Επιστημική υπόταξη, δείκτες αλλαγής κατάστασης
και η διατήρηση ενός κοινού αποθέματος γνώσης**

Σε ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων, θεσμικών περιβαλλόντων και φάσεων της ζωής, οι άνθρωποι – παιδιά, μαθητές/τριες, αποδέκτες/τριες ειδήσεων (Maynard 2003) και τηλεφωνημάτων, αστυνομικοί, άτομα που ρωτούν κάτι, και πολλά άλλα – πρέπει να αποφασίσουν πώς θα χρησιμοποιήσουν τη γνώση και τις πληροφορίες που τους μεταφέρονται από άλλα άτομα τα οποία, λόγω των εμπειριών τους, των κοινωνικών σχέσεων τους κτλ., μπορούν να ισχυριστούν ότι γνωρίζουν περισσότερα πράγματα γι' αυτές τις καταστάσεις ή τις γνωρίζουν καλύτερα. Αντλώντας από τις παρατηρήσεις του Heritage (1984) σχετικά με το 'Oh' ως 'δείκτη αλλαγής κατάστασης', που οριοθέτησαν το πεδίο, και την έρευνα γύρω από την επιστημικότητα, η οποία εν μέρει προέκυψε από αυτό (Heritage & Raymond 2005, Raymond & Heritage 2006, Heritage 2012a, 2012b, 2013, 2018, Raymond 2018), η παρούσα ανακοίνωση εξετάζει μια σειρά περιπτώσεων κατά τις οποίες οι λιγότερο ενήμεροι/ες

(ή K-, βλ. Heritage 2012a) αποδέκτες/τριες διαχειρίζονται την καταγραφή και την απόκρουση ισχυρισμών και πράξεων των πιο ενήμερων (ή K+) ομιλούντων ατόμων καθώς και τις κύριες πρακτικές που υιοθετούν για να το επιτύχουν. Όπως προκύπτει από την ανάλυση, η αξιοποίηση αυτών των πρακτικών από τους/τις K- αποδέκτες/τριες, και η μετέπειτα εξέλιξη και (πιθανή) ολοκλήρωση τέτοιων αλληλουχιών επηρεάζονται από το είδος της γνώσης ή της πληροφορίας που είναι συναφής για την εκάστοτε πορεία δράσης, από το πώς τα συμμετέχοντα άτομα αποκτούν αυτή τη γνώση και τη μεταφέρουν, καθώς και από τους τρόπους με τους οποίους οι K- αποδέκτες/τριες μπορεί να καταστούν δημόσια υπόλογοι για απόψεις που διατύπωσαν πιο πριν σε σχέση με αυτές τις καταστάσεις. Με βάση αυτές τις παρατηρήσεις, προτείνω τρόπους επέκτασης του υπάρχοντος θεωρητικού πλαισίου για το επιστημικό στάτους, της επιστημικής κλίσης και του αντίκτυπού τους στη συνολικότερη δομική οργάνωση των αλληλουχιών (βλ. Heritage 2012a, 2012β, 2013, Raymond 2018), και συζητώ τους τρόπους με τους οποίους οι δείκτες και άλλες, αλληλουχικά ευαίσθητες, πρακτικές προσαρμόζονται σε διαχειριστικές αλλαγές και ρυθμίσεις σε σχέση με το κοινό απόθεμα γνώσης στο οποίο στηρίζονται τα συμμετέχοντα άτομα ώστε να κατανοήσουν τις πράξεις και τις συνθήκες τους (βλ. Raymond & Sidnell υπό έκδ.). Αν και μπορεί να φαίνεται ότι το σχετικά κατώτερο επιστημικό στάτους των K- αποδεκτών/τριών περιορίζει την επιρροή τους στην οργάνωση της κοινωνικής δράσης και ενός κοινωνικά διαμορφωμένου αποθέματος γνώσης, δεν θα πρέπει να παραβλέψουμε το γεγονός ότι σε μια σειρά δραστηριοτήτων και περιβαλλόντων οι K- αποδέκτες/τριες αποτελούν το επίκεντρο των προσπαθειών των K+ ομιλητών/τριών να πληροφορήσουν και να πείσουν, και το πρωταρχικό πεδίο αλλαγής (σε σχέση με το επιστημικό στάτους, βλ. Raymond 2018)· κατά συνέπεια, ελέγχουν με καίριο τρόπο τις προσπάθειες των K+ ομιλητών/τριών να τροποποιήσουν το κοινωνικά επικυρωμένο απόθεμα γνώσης που θα διαμορφώσει μελλοντικές πράξεις και σχέσεις.

References

- Heritage, J. C. 1984. A change-of-state token and aspects of its sequential placement. In I. M. Atkinson J. M. & J. Heritage (eds), *Structures of Social Action*, 299–345. Cambridge: Cambridge University Press.
- . 2012a. Epistemics in action: Action formation and territories of knowledge. *Research on Language and Social Interaction* 45: 1–25.
- . 2012b. The epistemic engine: Sequence organization and territories of knowledge. *Research on Language and Social Interaction* 45: 25–50.
- . 2013. Action formation and its epistemic (and other) backgrounds. *Discourse Studies* 15: 547–74.
- Heritage, J. C. 2018. The ubiquity of epistemics: A rebuttal to the “epistemics of epistemics” group. *Discourse Studies* 20(1): 14–56.
- Heritage, J. C. & G. Raymond. 2005. The terms of agreement: Indexing epistemic authority and subordination in assessment sequences. *Social Psychology Quarterly* 68(1): 15–38.

- . 2012. Navigating epistemic landscapes: Acquiescence, agency and resistance in responses to polar questions. In J. P. De Ruiter (ed), *Questions: Formal, Functional and Interactional Perspectives*, 179–192. Cambridge: Cambridge University Press.
- Maynard, D. W. 2003. *Bad News, Good News: Conversational Order in Everyday Talk and Clinical Settings*. Chicago: University of Chicago Press.
- Raymond, G. 2018. Which epistemics? Whose conversation analysis? *Discourse Studies*, 20(1), 57–89.
- Raymond, G. & J. C. Heritage. 2006. The epistemics of social relations: Owning grandchildren. *Language in Society* 35: 677–705.
- Raymond, G. & J. Sidnell. Forthcoming. Interaction at the boundaries of a world known in common: Initiating repair with “what do you mean?”. *Research on Language and Social Interaction*.

Anita SCHIRM

University of Szeged | schirmanita@gmail.com

The functions of discourse markers in different text types

Discourse markers are multifunctional elements (Hovy 1995) which have a textual function (connecting discourse segments and creating and maintaining text cohesion) as well as phatic, emotive, interpersonal, and manipulative functions (Maschler & Schiffrin 2015). The present talk seeks to answer the question what characteristics of oral text types influence the functions of the discourse markers occurring in them and how.

The analysis of similar length samples (350,000 words) of different text types (oral interviews, spontaneous conversations, standup comedy texts, talk shows, teacher explanations, and student responses) shows that, beyond the use of discourse markers in their core functions (Bell 1998), it is the prototypical characteristics of the text types that determine which discourse markers appear in what proportions and in what roles in the given text type. Such characteristics include the formality/informality of the text, its spontaneous or planned nature, and its type (narrative, explanatory, or information transmitting). Other important parameters are the role of the speaker in the communicative process (e.g. in interviews: fieldworker or interviewee; in talk shows: moderator or debate partner; in classroom discourse: teacher or student), and the goal of the utterance (information transmission, entertainment etc).

Another finding of the research is that the mixing of text types and the evolution of texts also affect the use of discourse markers. Comparing the patterns of use in the examined oral text types, the presentation attempts to identify the text type dependent vs. independent roles of the most frequently used Hungarian discourse marker, *hát*.

**Οι λειτουργίες των δεικτών οργάνωσης του λόγου
σε διαφορετικά κειμενικά είδη**

Οι δείκτες οργάνωσης του λόγου συνιστούν πολυλειτουργικά στοιχεία (Hovy 1995) τα οποία, εκτός από τη χρήση τους ως φατικών, συναισθηματικών, διαπροσωπικών και χειριστικών μηχανισμών (Maschler & Schiffrin 2015), έχουν και κειμενική λειτουργία. Η ανακοίνωση επιχειρεί να απαντήσει στο εξής ερώτημα: ποια χαρακτηριστικά των προφορικών κειμενικών ειδών επηρεάζουν τις λειτουργίες των δεικτών οργάνωσης του λόγου που αυτά τα είδη χρησιμοποιούν και με ποιον τρόπο;

Η ανάλυση δειγμάτων παρόμοιου μεγέθους (συνολικά 350.000 λέξεων) από διαφορετικά κειμενικά είδη (προφορικές συνεντεύξεις, συνομιλίες, κείμενα stand up comedy, τηλεοπτικές εκπομπές, διεπίδραση στην τάξη) δείχνει ότι, πέρα από τις βασικές λειτουργίες των δεικτών οργάνωσης του λόγου (Bell 1998), είναι τα πρωτοτυπικά χαρακτηριστικά των κειμενικών ειδών που καθορίζουν ποιοι δείκτες εμφανίζονται, σε ποια έκταση και με ποιες λειτουργίες στο εκάστοτε κειμενικό είδος. Σε αυτά περιλαμβάνονται ο βαθμός επισημότητας του κειμένου, ο αυθόρμητος ή προσχεδιασμένος χαρακτήρας του, και το είδος του (αφηγηματικό, επεξηγηματικό ή πληροφοριακό κείμενο). Άλλες σημαντικές παράμετροι είναι ο ρόλος του ομιλούντος ατόμου στην επικοινωνιακή διαδικασία (π.χ. στις συνεντεύξεις: ερευνητής/τρια ή συνεντευξιζόμενος/η, στις τηλεοπτικές εκπομπές: παρουσιαστής/τρια ή προσκεκλημένος/η, στη σχολική διεπίδραση: καθηγητής/τρια ή μαθητής/τρια), και ο σκοπός του εκφωνήματος (μετάδοση πληροφοριών, ψυχαγωγία κτλ.).

Ένα ακόμη εύρημα της έρευνας είναι ότι ο συνδυασμός κειμενικών ειδών και η εξέλιξη των κειμένων επίσης επηρεάζουν τη χρήση των δεικτών οργάνωσης του λόγου. Συγκρίνοντας τις κανονικότητες χρήσης που αναδεικνύονται στα υπό εξέταση προφορικά είδη, η ανακοίνωση επιδιώκει να προσδιορίσει τις κειμενικά εξαρτημένες και ανεξάρτητες μεταβλητές χρήσης του *hát*, του πιο συχνά χρησιμοποιούμενου δείκτη οργάνωσης του λόγου στην ουγγρική.

References

- Bell, D. M. 1998. Cancellative discourse markers: a core/periphery approach. *Pragmatics* 8(4): 515–41.
- Hovy, E. H. 1995. The Multifunctionality of Discourse Markers. In *Proceedings of the Workshop on Discourse Markers*. Egmond-aan-Zee
- Maschler, Y. & D. Schiffrin. 2015. Discourse markers: Language, meaning, and context. In D. Tannen, H. E. Hamilton & D. Schiffrin (eds), *The Handbook of Discourse Analysis*, 189–221. Chichester: John Wiley.

From negation to intensification:

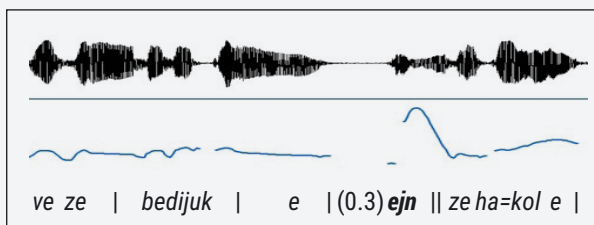
The negative particle *ejn* ‘there is/are not’ in spoken Hebrew

The aim of this talk is to analyze the occurrences of the negative particle *ejn* ‘there is/are not’ in spoken Israeli Hebrew, in which it can be regarded as a “secondary interjection” (Ameka 2006, Norrick 2014) with the function of intensification. We will suggest possible paths of development from the meaning of negation to the meaning of intensification. The data for this talk were obtained mainly from the Corpus of Spoken Israeli Hebrew (CoSIH) a database that consists of recordings of spontaneous Israeli Hebrew conversations made in 2001 and 2002.

Israeli Hebrew employs the particle *ejn* in order to convey non-existence, or non-possession, typically as a negative counterpart to the existential particle *jeʔ* ‘there is/are’. In spontaneous conversation, the particle *ejn* may additionally be used – somewhat paradoxically – as an affirmative intensifier, particularly in contexts of heightened emotion. This use is illustrated in the extract below, taken from a segment in which the interlocutors are talking excitedly about their upcoming trip to Thailand:

- 1 sp1 ve az hi'gia ha=haca'a ha=zot ||ve az pi'tom at no'saat ||
and then she.came DEF=offer DEF=this ||and then suddenly you going.SGF ||
'And then came this offer. And then suddenly you're going.'
- 2 ve ze |bedi'juk |e |(0.3) **ejn** ||
and this |exactly |uh |(0.3) **NEG.EXT** ||
'And this is, exactly, uh, (0.3) **No.**'
- 3 lo stam ha=nesi'a ha=zot nidxe'ta mi='juni ||ki ze hi'tim le='mafehu ||
NEG just DEF=trip DEF=this she.was.delayed from=June ||because this he.suited to=something ||
'It's not by chance that this trip was postponed from June. Because it happened for a reason.'
(Y32_sp1_068–079)

Here, sp1 expresses her belief that postponing the trip occurred for a reason, since she was able to find a temporary job by the new date, and her friend (the recipient) could join her then. In the middle of this description (line 2), sp1 employs the negator *ejn* as an intensifier that, in conjunction with other resources, contributes to the display of sp1's emotive involvement in her belief that everything occurs for a reason. The heightened emotivity is also reflected in the prosodic realization of the particle *ejn*, which is uttered with an extra-high pitch peak, as seen in the prosodic chart of line 2 below:

This development of a negator into an intensifier is intriguing: After all, how could a negative morpheme that originally conveys non-existence, or non-possession, come to be used as an intensifier that emphasizes, indeed affirms, the speaker's strong feelings regarding some state of affairs? In this talk, we will describe the contexts in which the particle *ejn* is used as an affirmative intensifier, and suggest how the meaning of intensification expressed by the particle *ejn* could plausibly have been extended from its originally negative function.

Leon SHOR & Anna INBAR

Tel-Aviv University | shor.leon@gmail.com, inbara9@gmail.com

Από την άρνηση στην επίταση:

Το αρνητικό μόριο *ejn* 'δεν υπάρχει/υπάρχουν' στην προφορική εβραϊκή

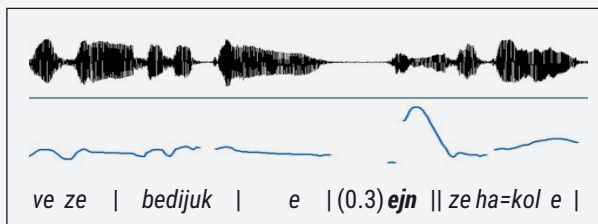
Στόχος της ανακοίνωσης είναι να αναλύσει τις εμφανίσεις του αρνητικού μορίου *ejn* 'δεν υπάρχει/υπάρχουν' στην προφορική εβραϊκή, στην οποία μπορεί να θεωρηθεί 'δευτερογενές επιφώνημα' (Ameka 2006, Norrick 2014) με επιτατική λειτουργία. Θα προτείνουμε πιθανές διαδικασίες εξέλιξης από τη σημασία της άρνησης σε αυτή της επίτασης. Τα δεδομένα της ανακοίνωσης αντλήθηκαν κυρίως από το Corpus of Spoken Israeli Hebrew, μια βάση δεδομένων που αποτελείται από αυθόρμητες συνομιλίες ηχογραφημένες το 2001 και 2002.

Η εβραϊκή χρησιμοποιεί το μόριο *ejn* για να εκφράσει 'μη ύπαρξη' ή 'μη κατοχή', συνήθως ως αρνητικό ομολόγο του υπαρκτικού μορίου *jef* 'υπάρχει/υπάρχουν'. Στον αυθόρμητο λόγο, το μόριο *ejn* μπορεί επιπρόσθετα να χρησιμοποιηθεί – κάπως παράδοξα – ως καταφατικό επιτατικό μόριο, ιδιαίτερα σε περιβάλλοντα έντονης συναισθηματικής εμπλοκής. Αυτή η χρήση φαίνεται στο παρακάτω απόσπασμα από συνομιλία στην οποία τα συμμετέχοντα άτομα μιλούν ενθουσιωδώς για το επικείμενό τους ταξίδι στην Ταϊλάνδη:

- 1 ομ1 *ve az hi'gia ha=haca'a ha=zot || ve az pi'tom at no'saat ||*
 και τότε ήρθε.θελ ορ=προσφορά ορ=αυτή ||και τότε ξαφνικά εσύ πηγαίνεις.εν ||
 'Και τότε ήρθε αυτή η πρόταση. Και τότε ξαφνικά πας.'
- 2 *ve ze |bedi'juk |e |(0.3) ejn ||*
 και αυτό |ακριβώς |ε |(0.3) **αρν.υπ** ||
 'Και αυτό είναι, ακριβώς, ε, (0.3) **όχι**.'

lo stam ha=nesi'a ha=zot nidxe'ta mi='juni ||ki ze hi'tim le='mafehu ||
 αρν. απλά ορ=απλά ορ=αυτό καθυστέρησε.θηλ από=Ιούνιο ||επειδή αυτό βόλεψε.αρσ σε=κάτι ||
 'Δεν είναι τυχαίο ότι αυτό το ταξίδι αναβλήθηκε από τον Ιούνιο. Επειδή συνέβη για κάποιον λόγο.'
 (Y32_sp1_068-079)

Εδώ, η ομιλήτρια 1 εκφράζει την πεποίθησή της ότι η αναβολή του ταξιδιού έγινε για κάποιον λόγο, καθώς έτσι κατάφερε να βρει προσωρινή εργασία ως τη νέα ημερομηνία, και ο φίλος της (ο παραλήπτης) μπορούσε τότε να πάει μαζί της. Στο μέσο της περιγραφής (αράδα 2), η ομιλήτρια 1 χρησιμοποιεί το αρνητικό μόριο *ejn* ως επιτατικό που σε συνδυασμό με άλλα στοιχεία συμβάλλει στην προβολή της συναισθηματικής της εμπλοκής σε σχέση με την άποψη ότι όλα συμβαίνουν για κάποιον λόγο. Η έντονη συναισθηματική εμπλοκή αντανακλάται επίσης στην προσωδιακή πραγμάτωση του *ejn*, το οποίο εκφέρεται με έντονη κορύφωση στο ύψος της φωνής, όπως προκύπτει από τη φασματογραφική ανάλυση της αράδας 2:

Η εξέλιξη ενός αρνητικού στοιχείου σε επιτατικό προκαλεί ερωτήματα: σε τελική ανάλυση, πώς είναι δυνατό ένα αρνητικό μόρφημα, δηλωτικό αρχικά της 'μη ύπαρξης' ή 'μη κατοχής', να φτάσει να χρησιμοποιείται ως επιτατικό μόριο που τονίζει, ή και επιβεβαιώνει, τα έντονα συναισθήματα του ομιλούντος ατόμου σε σχέση με κάποιο ζήτημα; Στην ανακοίνωσή μας θα περιγράψουμε τα περιβάλλοντα στα οποία το μόριο *ejn* χρησιμοποιείται ως καταφατικό επιτατικό μόριο και θα προτείνουμε τις διαδικασίες μέσω των οποίων ενδέχεται να προέκυψε η επιτατική σημασία του μορίου από διεύρυνση της αρχικής αρνητικής του λειτουργίας.

References

- Ameka, F. 2006. Interjections. In K. Brown (ed.), *Encyclopaedia of Language and Linguistics*, 743–46. Amsterdam: Elsevier.
 Norrick, N. R. 2014. Interjections. In K. Aijmer & C. Rühlemann (eds), *Corpus Pragmatics*, 249–73.

Το πραγματολογικό μόριο *a* στον λόγο των νηπιαγωγών

Η ανακοίνωση αξιοποιεί την Ανάλυση Συνομιλίας για να ερευνήσει τη λειτουργία του πραγματολογικού μορίου *a* στον λόγο των νηπιαγωγών κατά τη συνομιλιακή διεπίδραση στην τάξη. Ένα από τα βασικά μοτίβα στις τάξεις του δείγματός μου είναι η αλληλουχία τριών συνεισφορών, Ερώτηση–Απάντηση–Αξιολόγηση, η οποία εισάγεται από τη νηπιαγωγό. Σύμφωνα με τον Schegloff (2007), ένα γειτνιαστικό ζεύγος ακολουθείται από μια ελάχιστη επέκταση (minimal post-expansion) της ακολουθίας, μετά το δεύτερο μέρος του ζευγαριού, που παίρνει τη θέση του τρίτου μέρους και κλείνει την αλληλουχία (sequence closing third). Ενώ στους καθημερινούς διαλόγους η ερώτηση ακολουθείται συνήθως από μια απάντηση, σε περιβάλλοντα τάξεων η αλληλουχία ερώτηση–απάντηση φαίνεται να ακολουθείται από μια τρίτη συνεισφορά που καταλαμβάνει τη θέση της αξιολόγησης ή διόρθωσης και κλείνει την αλληλουχία. Στις μεταγραφές των ηχογραφημένων μαθημάτων του δείγματός μας, εντοπίζεται συχνά στην τρίτη συνεισφορά, που είναι το κλείσιμο της αλληλουχίας, το πραγματολογικό μόριο *a*.

Σε αυτή την έρευνα η χρήση του *a* αναλύεται: (α) στις περιπτώσεις όπου η εκπαιδευτικός αξιολογεί ως *ορθή* την απάντηση ενός παιδιού σε συγκεκριμένη ερώτηση που αφορά το μάθημα, τονίζοντας με το *a* και την επανάληψη ή παράφραση της απάντησης, ότι η απάντηση που δόθηκε είναι η αναμενόμενη και άρα σημαντική και σωστή, (β) στις περιπτώσεις όπου το *a* εισάγει έναν *έλεγχο κατανόησης* (understanding check) αυτού που ειπώθηκε στην προηγούμενη συνεισφορά από το παιδί. Αυτό συμβαίνει σε περιπτώσεις πρόσληψης νέας πληροφορίας, όταν δηλαδή η απάντηση που δίνεται από το παιδί αποτελεί μια πραγματικά νέα πληροφορία και συνήθως αφορά πληροφορίες που δίνει το παιδί για προσωπικά του βιώματα. Και στις δυο περιπτώσεις το *a* εντοπίζεται σε αρχική θέση στη συνεισφορά.

Maria CHRISTODOULIDOU

Frederick University, Cyprus | pre.mc@frederick.ac.cy

The pragmatic marker *ah* in kindergarten classroom interaction

The present study uses Conversation Analysis to investigate the interactional work of the pragmatic marker *ah* in kindergarten classroom interaction. To begin with, one of the basic patterns in classroom interaction is the sequence Question–Answer–Evaluation, which is initiated by the teacher. While in everyday conversations a question is usually followed by a response, in classroom contexts, the question–answer sequence appears to be followed by a third part that has the role of evaluating the previous contribution and closes the sequence. According to Schegloff (2007), a min-

imal post-expansion following an adjacency pair that takes the place of a third part and closes the sequence, is called “sequence closing third”. In the transcripts of the recorded lessons of our sample, the pragmatic marker *ah* often takes the place of the third turn that closes the sequence.

In particular, this study explores the use of *ah* in turn initial position: (a) in cases where the teacher evaluates as *correct* the response of a child to a specific question about the lesson, emphasizing with the use of *ah* and a repetition or paraphrase of the previous turn, that the answer given is the expected one and therefore is important and correct, and (b) in cases where *ah* introduces an *understanding check* of what was said in the previous turn by the child. Actually, this occurs when the child’s response includes new information about his or her personal experiences.

References

- Heritage, J. 1984. A change-of-state token and aspects of its sequential placement. In J. M. Atkinson & J. Heritage (eds), *Structures of Social Action*, 299–345. Cambridge: Cambridge University Press.
- Sacks, H., E. Schegloff & G. Jefferson. 1974. A simplest systematics for the organization of turn-taking for conversation. *Language* 50: 696–735.
- Schegloff, E. 2007. *Sequence Organization in Interaction: A Primer in Conversation Analysis*, 1st vol. Cambridge: Cambridge University Press.